

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

Suhorobar

145/XXV, november–december 2023

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

(P)osebna darila

Nina Pirc Vovčko, urednica

Pozdravljeni v decembru! Zopet so nas ujeli zimski mraz, padavine ter tema, ki je decembra najdaljša in najtemnejša. Sreča, da se imamo v tem času česa veseliti – še posebej otroci so tako navdušeni nad prihodom dobrih mož, darili ter nad ostalim prazničnim dogajanjem (da snega niti ne omenjamo), da nevšečnosti komaj opazijo.

Praznični december je čas, ko tudi sama veliko razmišljam o darilih. Z leti vedno jasneje prepoznavam kič in zaznavam bistveno. Valuta, v kateri se meri vrednost darila, niso nujno evri. Nekatere reči, ki jih dobimo popolnoma zastonj, so neskončno dragocene, spet druge, ki so lahko stale veliko, čez čas ne pomenijo kaj dosti. V ospredje vedno bolj stopa zavedanje, da je bilo prvo in največje darilo gotovo življenje samo. Z njim so prišle sposobnosti, ki me zaznamujejo, ko jih prepoznavam in postajam zanje hvaležna.

Nekatera darila so se me dotaknila zaradi svoje preproste, spontane, človeške pozornosti. Takšno je bila denimo vrečka domačega grozdja, ki smo jo dobili tako mimogrede na jesenskem sprehodu skozi vas – da bo za otroke. Še vedno se spomnim nje in prijaznega nasmeha sovaščana, pa čeprav je od tedaj minilo že vrsto let in je možakar že dolgo nad zvezdami. Še večkrat smo na sprehodu skozi vas od koga dobili kumare ali bučke pa solato kar tako, ker jo je kakšna sosedka imela viška. Spoznavam, da imajo doma narejene (ali doma vzgojene) stvari poseben čar. Naj bo zelenjava, lesena žlica ali kozarec medu, pri vsakem gre za ročno delo, v katerega je nekdo vložil svoj čas, znanje, trud in zavzetost.

Še eno darilo, ki je popolnoma zastonj in na katerega smo se odvadili misliti kot na darilo, je zgodba. Pri tem ne mislim na kriminalke in romane, katerih dogajanje je plod avtorjeve domišljije. V mislih imam čisto osebne in na videz preproste zgodbe iz naših življenj. Zgodbe o iskanju smisla pa tiste o upanju, vztrajnosti, pogumu. Zgodbe, kakršne so si ljudje pripovedovali ob kuhinjski mizi v časih pred iznajdbo televizije in računalnika. Zgodbe, kakršne premore vsak, le spomniti se jih mora. In jih nekemu podariti.

Takšne zgodbe se denimo skrivajo v predstavitev letošnjih nagrajencev, ki jih boste srečali v tokratnem Suhorobarju. Vabim vas, da se veselite z njimi ter da ob njih pomislite tudi na svojo zgodbo in jo poveste, ko boste z družino in prijatelji sedeli ob praznični mizi.

(P)osebnih daril, vsaj na videz zaustavljenega časa in resničnih zgodb vam želim v letošnjih praznikih. Pa srečen in srčen korak v 2024!

»Sedeti okoli mize in pripovedovati ter poslušati zgodbe ni le način preživljanja časa, marveč predajanje modrosti.«

Rachel Naomi Remen

IZ VSEBINE

- 3 BESEDO IMA ŽUPAN**
Občina praznuje
- 5 AKTUALNO**
2. izredna seja
Oddaja e-vlog
- 10 OBČINSKI PRAZNIK**
- 15 ROKODELCI**
Novi zakon
Obodarstvo
- 18 IZ PARLAMENTA**
- 20 ŠOLA / VRTEC**
Teden otroka
Razvoj govora
- 24 NAŠE ZDRAVJE**
Vpliv zdravil
Okus
- 28 GASILCI**
Iz Zamostca
Veteranski izlet
- 31 ŠPORT**
- 41 RAZVEDRILO**

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **26. januar 2024**.
Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:
suhorobar@sodrazica.si

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Fotografija na naslovnici:

Marko Burger: Utrinek s praznika Občine Sodražica

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež Markič, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj. Lektoriranje: Anja Adamič

Govor župana mag. Blaža Milavca na proslavi ob občinskem prazniku

Mag. Blaž Milavec, župan
Foto: Marko Burger

Župan je v uvodnem pozdravu izpostavil letošnjo naravno nesrečo, ki je prizadejala velik del države, in solidarnost številnih, tudi naših občin, z ljudmi, ki so jih prizadejale poplave.

Spoštovani!

Pred 25 leti je bila ustanovljena Občina Sodražica. Državni zbor Republike Slovenije je namreč 22. julija 1998 sprejel zakon, na podlagi katerega so nastale številne nove občine, med njimi tudi naša. Pot do ponovne ustanovitve Občine Sodražica, ki je po skoraj štiridesetih letih zopet začela delovati, ni bila ne hitra ne enostavna. Leta 1994, ko se je v Sloveniji vzpostavila nova ureditev lokalne samouprave, nismo uspeli dobiti svoje občine. Tudi leta 1998 odločitev ni bila samoumevna. Zaradi zagnanosti in odločenosti, tudi zdravega pragmatizma vseh vključenih v projekt ustanovitve – mnogi izmed njih ste tudi danes tukaj – se je vendarle uspelo prepričati tako državni zbor kakor občanke in občane doma, da si Sodražica zasluži postati svoja občina. Mislim, da to prepričanje vsaj pri večini od nas ostaja še danes. Zavedamo se, da občina ni čarobna hiša ali pravljicična dežela, kjer bi se uresničevale vse naše želje, ampak je zahteven poligon, na katerem se merijo različni pogledi in interesi, vse pa usmerja, omejuje in končno ustavlja igriščna ograja, ki v realnosti predstavlja zakon, predvsem pa finančne zmožnosti. Kdor razume pravila in zakonitosti te igre, gleda na vlogo in prispevek občine realno in z naklonjenostjo, saj v tem projektu vidi smisel, ne glede na razumljivo tudi kdaj

kritično oceno. Zato je prav, da po 25 letih delovanja naša občina še vedno ohranja osredotočenost številnih, ki si na različnih področjih poklicno, polpoklicno ali prostovoljno oz. prostočasno prizadevamo, da se izboljšujeta naše okolje in bivanjski prostor, krepijo naši medsebojni odnosi in ohranja sožitje med nami, predvsem pa, čeprav postopno, a zanesljivo, gradi in razvija ves naš potencial. V takšnem pogledu, ki pa ni nujno blizu vsem, je obstoj naše občine vendarle upravičen.

To potrjuje tudi statistika, ki izkazuje več deset milijonov evrov vloženih sredstev samo v osnovno lokalno infrastrukturo, od tega več kot deset večjih občinskih investicijskih projektov, ki so bili sofinancirani z evropskimi in državnimi sredstvi v skupni vrednosti skoraj 17 milijonov evrov. Mogoče to za večje občine ni ravno nekaj posebnega, nas pa primerjalno gledano glede na število prebivalcev uvršča v prvo jakostno skupino slovenskih občin, če se izrazim po športno.

Če pogledamo na rezultate bolj vsebinsko, začnimo pri vodooskrbi, ki predstavlja eno najpomembnejših občinskih javnih služb in temeljno lokalno infrastrukturo. Pokritost naših gospodinjstev s to javno službo se je v tem času podvojila in danes predstavlja preko 96 % vseh gospodinjstev, ki so vključena v javni sistem vodoodne oskrbe. Velik del sistema je danes tudi prenovljen ali na novo zgrajen. Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih vod je na javni kanalizacijski sistem priključena polovica gospodinjstev v občini, kar je za tretjino več kot pred 25 leti. Za preostala območja, kjer je določena javna kanalizacija, imamo že pripravljene projekte, ki jih bomo lahko izvedli, če nam bo pri tem s primernimi razpisi pomagala država. Tam, kjer zaradi smotrnosti ni predvidenih javnih sistemov, občina subvencionira izgradnjo individualnih čistilnih naprav. Večmilijonska vlaganja so bila izvedena v občinsko in skupaj z državo tudi v državno cestno infrastrukturo. Občina ima danes praktično po vsem svojem območju zgrajeno primerno optično omrežje, kar smo skupaj s telekomunikacijskimi podjetji tudi preko sistema sočasne gradnje uspeli zagotoviti večinoma v zadnjem desetletju. V občini je zgledno urejena zdravstve-

na postaja s splošno in zobozdravstveno ambulanto ter podružnico lekarnice Ribnica. Imamo pa tudi osnovo šolo in vrtec kot samostojni zavod, ki predstavlja srce vzgoje in izobraževanja. Naš vrtec sestavlja deset oddelkov, kar predstavlja 150 % povečanje od ustanovitve občine. Tudi šolo, ki je v tem času iz osemletke postala devetletka, obiskuje več otrok kot ob koncu preteklega tisočletja, čeprav je prva leta nove občine zaznamoval opazen upad rojstev. V Sodražici smo ponosni na našo športno dvorano, ki že desetletje omogoča neprimerno boljše pogoje za pedagoško delo ter izvajanje rekreativnega in vrhunškega športa. V njej se odvijajo tudi številna druga dogajanja in prireditve, kot je npr. nocojšnja proslava. Skratka, ta dvorana med letom skoraj nikoli ne samuje, razen poleti.

Najpomembnejši učinek je opazen na družbenem področju. Pri nas deluje 40 različnih društev in skupin, ki jim v veliki meri podporno okolje nudi ravno občina, zato lahko na različnih področjih dosega tudi izjemne rezultate oz. ponašajo ime Sodražice daleč preko občinskih meja. Delovanje vseh teh društev, kjer se udeležujejo zlasti domači prostovoljci, predstavlja pomembno obliko medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja, hkrati so nosilci družabnega ustvarjalnega življenja na kulturnem in športnem področju ter na področju skrbi za ranljive skupine oz. socialnih in humanitarnih programov, programov na področju zaščite in reševanja ter na številnih drugih področjih.

Občina Sodražica se danes uvršča med nadpovprečno razvite občine in ima pozitivno demografsko sliko. Resda se naše prebivalstvo stara, a počasneje od državnega povprečja. Imamo eno najnižjih stopenj brezposelnosti, kar izkazuje, da tu živimo aktivni in delavni ljudje. Kljub nekoliko nižji povprečni plači od državne povprečja v ekonomskem in socialnem smislu stojimo razmeroma dobro. Kot že rečeno, razvija se tudi potrebna infrastruktura, kar postopno ustvarja primerno okolje za bivanje in razvoj posameznikov in podjetij. Občina Sodražica je dobro vpeta tudi v medobčinske povezave in sodeluje zlasti s sosednjimi občinami, s katerimi nas povezujejo podobni interesi in skrb za vse naše prebivalce. Za to konstruktivno so-

delovanje in vse skupaj izvedene projekte sem kolegom županom, njihovim občinskim svetom in sodelavcem, še posebej pa direktorjem javnih zavodov in podjetij ter služb skupne občinske uprave, ki nas povezujejo, iskreno hvaležen. Upam in verjamem na nadaljevanje in krepitev takšnega sodelovanja in povezovanja.

Naši občini kot lokalni skupnosti torej ne gre tako slabo. A to nas ne sme uspavati. Še zdaleč ne moremo biti zadovoljni, saj bi bili lahko marsikje še boljši in uspešnejši. Čakajo nas namreč številni izzivi. Že samo na področju osnovne infrastrukture imamo še kar nekaj dela, zlasti pri obnovi cest in izgradnji novih sistemov javne kanalizacije. Čeprav smo veliko vložili v vodooskrbo, še ostajajo vasi, kjer načrtujemo obnove obstoječih omrežij ali celo novogradnje. V prihodnjih letih načrtujemo velik projekt na področju širitve vrtca in šole. Kar nekaj dela nas čaka pri urejanju zunanjih športnih površin in kolesarskih stez, za kar pričakujemo tudi podporo in sodelovanje s strani države. Pred nami so investicije v gasilsko opremo in mehanizacijo ter medgeneracijski dom v Žimaricah. Smo pa na dobri poti k uresničitvi zastavljenih načrtov na področju oskrbe starejših, kjer smo z DSO Grosuplje uspeli pri pridobitvi financiranja izgradnje enote DSO tudi v Sodražici. Tako bomo v naslednjih letih naredili pomemben korak naprej na področju skrbi za starejše občane. S podelitvijo novih koncesij na področju avtobusnega javnega prometa se nam v prihodnjem letu obetajo nove avtobusne linije do sosednje Ribnice oz. do glavnih avtobusnih in železniških povezav s središčem države. Še največji izziv, ki stoji pred nami, so nova stanovanja in nove površine za individualno gradnjo. Manko na tem področju poskušamo blažiti s finančno pomočjo mladim družinam in mladim pri urejanju prvega stanovanjskega problema. S prostorskim načrtovanjem v naslednjih letih imamo v mislih tudi nove površine za poslovne investicije, s čimer bomo skušali povečati število delovnih mest v občini. Žal pa smo pri prostorskem načrtovanju zaradi številnih varovanih območij med bolj omejenimi, zlasti za večje širitve pozidave.

Poleg prostorskih omejitev se tudi mi soočamo z ukinjanjem pomembnih javnih storitev na podeželju. Po umiku bančne poslovalnice se borimo za ohranitev pošte. Tudi na našem območju predstavlja nemajhno težavo pomanjkanje ustreznega kadra. Delno na ta izziv odgovarjamo tudi s štipendijami za deficitarne poklice. Podoben izziv ostaja na področju razvoja kmetijstva, suhorobarstva in tudi turizma.

Občina se sooča tudi s stalno omeje-

nostjo finančnih sredstev. Glede tega seveda nismo nobena izjema, saj je le malo občin, ki bi se lahko pohvalile, da imajo dovolj denarja. Vendar želim na tem mestu ob razmisleku o pomenu lastne občine izpostaviti kronično zapostavljanje slovenske lokalne samouprave, kar hočeš nočeš vpliva tudi na delo naše občine. Ne mislim le na stalno izpraševanje o smiselnosti prevelikega števila občin, čeprav je povprečna slovenska občina kar trikrat večja od povprečne občine v EU. Mislim na prenižen delež sredstev, ki se jih znotraj sistema javnih financ odmerja za občine. Tudi tu države EU povprečno namenjajo bistveno večji delež sredstev za delovanje lokalnih samouprav kot v Sloveniji. Lokalna samouprava je namreč raven katere koli oblasti, ki je najbližja ljudem, kar znajo drugod veliko bolj ceniti kot pri nas. Po drugi strani je to vprašanje pomembno zaradi pričakovanja ljudi, ki jih imajo od občine. Zato bi bilo nujno, da bi se po zgledu razvitih držav zagotovilo zadostno, predvsem pa stabilno in avtonomno financiranje občin, torej drugačno od zdaj veljavnega kupčkanja s povprečninami. A po drugi strani upoštevajoč zahtevno politično in gospodarsko sliko v državi, ko stojimo pred obnovo velikega dela države in pred pomembnejšimi reformami kot npr. na področju zdravstva, in ko dogajanja v svetu krepijo nestabilno okolje in slabšanje ekonomskih in političnih razmer, razumljivo reforma financiranja lokalne samouprave ni prioriteta. Vendar pa je prav, da se nasprotno zavedamo, da kljub finančni podhranjenosti sistem lokalne samouprave v Sloveniji deluje dobro, mogoče med javnimi sistemi še najbolje. Lokalna samouprava kljub različnim stališčem, občasnemu nezadovoljstvu in nekaterim kritikam predstavlja stabilen, urejen in delujoč sistem. Skrajno nenavadno bi bilo, da bi začeli še tega slabiti.

Ob 25-letnici delovanja Občine Sodražica sem želel podati širšo sliko o pomenu občine. Vselej pa sem imel v mislih tudi našo občino, zato sem poudaril le najbolj relevantne izzive, ki ste jih v veliki meri v

okviru priprave strategije razvoja občine izpostavili tudi sodelujoči v anketah in delavnicah. Ravno preko nje želimo začrtati osnovne smeri razvoja občine v prihodnje. Ob tem se je potrebno zavedati, da je imeti svojo občino vsekakor smiselno in lepo, a je to tudi odgovornost in delo. Iti se občino je torej podobno kot obdelovati svojo njivo. Za vsak pridelek se je namreč potrebno truditi, trdo in složno delati, da lahko na koncu pobiramo in uživamo sadove. Ti velikokrat ne pridejo hitro, ampak je potrebno zanje dati čas. Vedno tudi niso najboljše, včasih so bolj pičli. Ni vedno sončno in toplo nebo nad nami, so tudi pozebe in ujme, suša ali preveč dežja. Vendar se delo kmetovalca na dolgo rok izplača. Splača se mu, ker dela odgovorno in potrpežljivo. Splača se mu, ker dela na svojem.

Podobno velja tudi za občino. Preko vidika skrbi za skupnost, ki ji pripadamo, skrbi za njene ljudi in okolje, je imeti lastno občino privilegij, ki se nam skozi daljše časovno obdobje zagotovo splača. Pri tem smo lahko uspešni, če zmoremo za skupnost tudi kaj dati, prispevati, včasih je dovolj tudi samo kaj potrpeti – podobno kot so na različnih področjih našo občino obogatili letošnji nagrajenci kot posamezniki, kot šola in kot društvi. Delo, uspehi in dosežki njih in vseh dosedanjih občinskih nagrajencev in dobitnikov priznanj mogoče še najbolj izkazuje pomen in vrednost skrbi za lastno lokalno skupnost, za njene ljudi, za občino. Vprašanje o smiselnosti občine se prvenstveno skriva v njenih ljudeh, tistih, ki so jo gradili nekoč, v tistih, ki v njej živimo danes in v tistih, ki jim je vse to namenjeno jutri. Ti so bogastvo, torej dediščina in potencial, naše občine. Zaradi njih in zaradi slehernega izmed nas se je vredno truditi še naprej. Še najbolj se je vredno potruditi zaradi naših najmlajših, ki z otroškim žarom iskrenega pričakovanja, a s prenetljivo dobrim razumevanjem vidijo našo občino še lepšo in boljšo.

Hvala vsem za vaš trud in prizadevanja za lepšo in boljšo Občino Sodražica. Srečno, Sodražica!

Spoštovane občanke in občani,

praznično vzdušje okrog božiča in novega leta nam pričara veselje in iz nas kliče dobre želje. Prelomen čas leta, ko se poslavlja staro leto in prihaja novo, vabi k osebni in skupnostni premisleku o prehojeni poti in načrtih za prihodnost.

Napovedi za prihodnje leto niso najbolj vzpodbudne. Zato je prav, da v novo leto vstopimo trezno in s trdnimi koraki, opremljeni z novimi načrti, ki pa niso odvisni le od nas. Zastavljena pot najbrž ne bo tekla le po ravnem, a se ne bojmo sanjati in zato se tudi ne ustrašimo naporov, ki nam jih prinaša življenje na tej poti. Verjamem namreč, da smo lahko kos še tako velikim izzivom, če bomo hoteli sodelovati in se medsebojno spoštovati.

Vesele božične praznike in vse dobro v novem letu želim občankam in občanom na vaših osebnih, družinskih in delovnih oz. poslovnih poteh. Vse dobro želim tudi naši občini in ob prazniku samostojnosti in enotnosti tudi naši domovini. Lepih želja in dobrih voščil ni nikoli preveč, v zahtevnih časih so pa še toliko bolj zaželeni in dobrodošli. Vsaj z njimi ne skoparimo.

Pa srečno v letu 2024!

župan Blaž Milavec s sodelavci

Iz dela Občinskega sveta

Darja Vetrh

Člani občinskega sveta so 23. 11. 2023 zasedali na svoji drugi izredni seji in obravnavali predlog proračuna Občine Sodražica za leto 2024, ki ga je predstavil župan Blaž Milavec. Povedal je, da gre za najpomembnejši občinski finančni dokument, nato pa obrazložil višino proračuna, načrt razporeditve sredstev ter tudi okoliščine, ki določajo sliko predloga proračuna. Še posebej je izpostavil zahtevne makroekonomske razmere, ki narekujejo javnofinančno stanje tudi lokalno, in negotovost tako na strani prihodkov kakor tudi odhodkov, saj porabo močno zaznamuje še vedno visoka domača inflacija in strošek dela.

Predlagani proračun sicer znaša dobrih 3.300.000 EUR, od česar naj bi šli dve tretjini za tekoče odhodke in transferje, tretjina pa za investicije. Med posameznimi področji bo šlo največ za izobraževanje (vrtci in domača osnovna šola), na investicijskem področju pa se največ načrtuje za gradnjo okoljske infrastrukture, urejanje vodooskrbe in cest. Kar nekaj denarja je namenjena tudi pripravi novih projektov. Župan je ob tem spomnil še na pričetek gradnje enote doma starejših občanov v Sodražici, ki se sicer ne vodi več kot občinski, temveč kot državni projekt, a je ključno vlogo pri pripravi projekta odigrala naša občina. Še poglobitvejši je pomen projekta za naše prebivalce. Občinski svet je soglasno potrdil predlog proračuna kot primerne za nadaljnje sprejemanje.

Po sprejemu je bil predlog proračuna dan v javno obravnavo z objavo na občinski spletni strani. V tem času so predlog proračuna podrobneje obravnavala tudi delovna telesa občinskega sveta. Občinski svet bo tako dopolnjeni predlog proračuna obravnaval na 7. redni seji, ki bo 14. 12. 2023.

Na njej bodo svetniki obravnavali tudi spremembe in dopolnitve Pravilnika o pomoči mladim za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja. Občinska uprava je na podlagi izkušenj preteklih razpisov za dodelitev tovrstnih pomoči pripravila predlog, s katerim se spreminja rok za prijavo stalnega prebivališča v nepremičnini, ki jo upravičenec kupi za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja. V primeru, da gre za nevseljivo nepremičnino, bi se lahko ob utemeljenih okoliščinah rok prijave prebivališča podaljšal s prvotnih šestih mesecev na do pet let.

Na redni seji bo obravnavan tudi predlog dopolnitev Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Sodražica. Občinska uprava je pripravila predlog, s katerim se poveča število razpisanih pomoči, med drugim možnost nakupa rabljene mehanizacije, sofinanciranje stroškov vzpostavitve trajnih nasadov (hruška, jabolka, slive) in sofinanciranje nakupa opreme za krmišča za živino. V spremembah pravilnika se je zaostrijo pogoje za pridobitev subvencije, in sicer se cilja, da bi do subvencij prišel nekdo, ki aktivno kmetuje, ima vsaj 1,5 glav velike živine ali vsaj 0,5 ha njivskih površin, in uvedlo sankcijo v primeru ugotovljene nenamenske porabe sredstev (izguba pravice do pridobitve sredstev po tem pravilniku za naslednji dve leti). S predlagano dopolnitvijo se pravilnik tudi usklajuje z določbami Uredbe komisije (EU) 2022/2472, ki pa za samo izvajanje pravilnika nima posledic.

Svetniki bodo na decembrski seji obravnavali tudi letna programa športa in kulture za leto 2024, ki bosta podlaga za objavo razpisa in delitev sredstev društvom in organizacijam, ki delujejo na teh področjih.

Razpis za delovno mesto direktorja Lekarne Ribnica

Svet zavoda Lekarne Ribnica na podlagi 17. člena statuta Javnega zavoda Lekarne Ribnica objavlja javni razpis za delovno mesto **direktorja/-ice zavoda**. Na razpisano delovno mesto bo imenovan/-a kandidat/-ka, ki izpolnjuje, poleg z zakonom določenih, še naslednje pogoje:

- ima univerzitetno izobrazbo farmaceutske smeri ali končan enovit magistrski študij farmacije;
- ima veljavno licenco za opravljanje lekarniške dejavnosti;
- ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju lekarniške dejavnosti;
- ima delovne izkušnje s področja vodenja in upravljanja;
- ni hkrati član sveta zavoda istega ali drugega javnega lekarniškega, zdravstvenega ali socialnovarstvenega zavoda;
- ni v delovnem ali pogodbenem razmerju pri pravnih ali fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost izdelovanja zdravil ali dejavnost prometa na debelo z zdravili, nima lastniškega deleža ali lastništva z možnostjo vpliva pri proizvajalcu zdravil oziroma pri delodajalcu, ki je s temi osebami povezana družba v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske družbe;
- ni pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ni bil obsojen na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev;
- ima aktivno znanje slovenskega jezika.

Pisni vlogi naj kandidat/-ka priloži:

- fotokopijo dokazila o izobrazbi,
- fotokopijo licence za opravljanje lekarniške dejavnosti,
- program dela zavoda za čas trajanja mandata,
- potrdilo o nekaznovanosti.

Izbrani/-a kandidat/-ka bo imenovan/-a za obdobje petih let.

Kandidati/-ke morajo v roku 15 dni od objave razpisa poslati svoje pisne prijave z dokazili v zaprti ovojnici s pripisom »Za razpisno komisijo« na naslov: Lekarna Ribnica, Majnikova ulica 1, 1310 Ribnica. O izbiri bodo kandidati/-ke obveščeni/-e v 30 dneh po objavi razpisa.

Razpisna komisija Sveta zavoda Lekarne Ribnica

Opomba: **Razpis je odprt od 14. 12. 2023 do 29. 12. 2023.**

JAVNI POZIV za podajo predlogov za odgovornega urednika, uredniškega odbora in članov programskega sveta Suhorobarja za mandatno obdobje 2024–2028

Občina Sodražica poziva zainteresirano javnost, da kandidira oz. poda svoje predloge za:

- urednika občinskega glasila Suhorobar,
- člana uredniškega odbora,
- člana programskega sveta.

Kandidatura oz. predlog naj vsebuje:

1. Navedbo, za katero funkcijo se kandidira (urednik, član uredniškega odbora, član programskega sveta).
2. Podatke kandidata: ime, priimek in naslov stalnega prebivališča predlaganega kandidata, telefonsko številko oz. e-mail ter soglasje kandidata, če ne kandidira sam.
3. Kandidat za urednika predloži tudi opis dosedanjih novinarskih oz. uredniških izkušenj.

Skladno z Odlokom o občinskem glasilu Suhorobar (Ur. l. RS št. 64/04, 53/07, 104/09) za redno izhajanje občinskega glasila in njegovo programsko zasnovo skrbijo uredništvo in programski svet. Uredništvo sestavljajo odgovorni urednik in člani, lahko pa tudi namestnik odgovornega urednika. Naloga uredništva je izvajanje uredniške politike v skladu s programsko zasnovo, za kar je odgovoren odgovorni urednik. Delo odgovornega urednika obsega: pregled dostavljenega gradiva, dogovor z avtorjem člankov o morebitnih spremembah ter o fotografski ali grafični opremi člankov, kontaktiranje z avtorji, priprava tekstov za lektorja, priprava tekstov za tisk, priprava slikovnega materiala, postavitve strani, določitev rokov – oddajanje gradiva, tiskarna, izid glasila, odločanje o objavi spornih člankov, spremljanje dogajanja v občini in izven nje ter izbor tem, skrb za vsebinsko in vizualno aktualnost glasila, celoten pregled nad glasilom, vodenje uredništva, sklicevanje sej programskega sveta in drugo.

Delo ostalih članov uredništva obsega: pisanje člankov, spremljanje dogajanja v občini in izven nje ter izbor tem, sodelovanje z urednikom in drugimi člani, udeleževanje uredniških sej in drugo. Programsko zasnovo glasila oblikuje programski svet. Člane programskega sveta sestavljajo člani iz različnih segmentov družbenega življenja lokalne skupnosti. Odgovornega urednika, člane uredništva in člane programskega sveta na predlog župana imenuje občinski svet za obdobje štirih let.

Svoje predloge posredujte najkasneje

do 12. 1. 2024 na naslov:

Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica
ali na: obcina@sodrazica.si.

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec l. r.

Posodobljena spletna stran z možnostjo elektronske oddaje vlog

Petra Marn

Uporabnike storitev Občine Sodražica obveščamo, da lahko večino vlog v celoti izpolnijo in oddajo tudi elektronsko preko spleta. Nov sistem e-vlog prinaša bistveno hitrejši, pregleden in preprost postopek oddaje vlog na daljavo, ki med drugim omogoča, da se vloge oddajo tudi iz mobilnih naprav, priložijo priloge oz. zahtevani dokumenti ter neposredno izvrši plačilo upravne takse (s plačilnimi karticami, VALÚ Moneto, NLB klikom, mBills ali preko spletne banke). Oddaja e-vloge je za uporabnike storitve tudi ugodnejša, saj je za ustrezno elektronsko podpisano vlogo predvidena nižja upravna taksa, razen za tiste, za katere je predpisna fiksna taksa.

Kot e-vlogo je možno oddati tudi vlogo za komunalni prispevek. Vodič enostavno vodi skozi postopek, kjer se po prijavi v eUpravo izbere občino (1), doda vlagatelja (2), izpolni podatke o nameravem posegu in priloži priloge (3), izbere način vročitve (4), plača takso (5) in zaključi postopek oddaje vloge (6, 7).

Obnova ceste v Podklancu

Blaž Kovačič

Podjetje Tanko d. o. o. je v zadnjem novembrskem dnevu znotraj del pri obnovi ceste, ki se odvijajo v naselju Podklanec, postavilo tudi novo avtobusno postajo. Na objektu so do sedaj končali dela na meteorni kanalizaciji in predpripravi za javno razsvetljavo, položene so tudi cevi za elektriko. Ker se je pridobivanje soglasja za obnovo mostu zavleklo, so se na Občini odločili, da se izgradnja mostu in asfaltiranje celotnega vozišča premakne v spomladanski del leta 2024. Občina Sodražica prosi vse stanovalce naselja Podklanec in uporabnike ceste za razumevanje.

Z novimi člani organov LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v programsko obdobje 2021–2027

Vodilni partner LAS PPD: RC Kočevje Ribnica d. o. o.

Tina Zajc Zver

Foto: Primož Pahor

Lokalna akcijska skupina Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe (LAS) je lokalno partnerstvo članov iz zasebnega (nevladnega), javnega in gospodarskega sektorja, ki obsega osem občin: Osilnico, Kostel, Kočevje, Ribnico, Sodražico, Loški Potok, Velike Lašče in Dobropolje.

LAS bo v začetku leta 2024 začel objavljati javne pozive za nepovratna sredstva, na katere se lahko prijavi upravičenci, kot so občine, (javni) zavodi, podjetja in društva s sedežem na območju LAS, ki sodelujejo v projektu in z njegovo izvedbo razvijajo naše lokalno okolje na različnih področjih. To so lahko nove storitve in dogodki za starejše, otroke, razvoj turizma, razvoj samooskrbe, ureditev vaških jeder in prostorov za druženje, digitalizacija podeželskih območij, spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in še veliko več. Kaj vse se lahko izvede z LEADER/CLLD sredstvi (iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Evropskega sklada za regionalni razvoj), je zapisano v Strategiji lokalnega razvoja, ki bo predvidoma potrjena v začetku decembra 2023.

Za delovanje Lokalne akcijske skupine so potrebni tudi organi LAS – Skupščina, Upravni odbor s predsednikom in podpredsednikom ter Nadzornim odborom, katerim se je prav v začetku novembra iztekel štiriletni mandat. Razpisali smo redne volitve članov v organe LAS, ki so potekale na četrti seji Skupščine LAS, 22. novembra 2023. Nova sestava organov LAS je:

Predsednik: dr. Vladimir Prebilič

Podpredsednica: Metka Starič

Upravni odbor:

Javni sektor:

dr. Vladimir Prebilič, Občina Kočevje; Matjaž Hočever, Občina Velike Lašče; Samo Pogorelc, Občina Ribnica

Gospodarski sektor:

Albin Likar, LUKA, turizem in trgovina, d. o. o.; Aleš Marolt, Kočevski les, družba za lesno proizvodnjo, d. o. o.; Gregor Pirc, In situ, Rokodelska zadruga Sodražica, z. o. o., so. p.

Nevladni sektor:

Metka Starič, PARNAS Zavod za kulturo in turizem, Velike Lašče; Tina Kotnik, Gozdarsko društvo Medved; Vasja Marinč, Fotografski klub Kočevje

Izvoljeni člani Nadzornega odbora LAS:

Javni sektor: Tina Peček, Rokodelski center Ribnica

Gospodarski sektor: Tomaž Poje, POYEK turizem in svetovanje Tomaž Poje s. p.

Nevladni sektor: Dušica Hočever, Turistično društvo Dobropolje
Vsem izvoljenim članom v organe LAS čestitamo, želimo jim uspešno delo in upamo na dobro sodelovanje v prihajajočem programskem obdobju.

Novi člani organov LAS z leve proti desni: Samo Pogorelc, dr. Vladimir Prebilič, Matjaž Hočever, Tina Peček, Gregor Pirc, Metka Starič, Albin Likar, Tomaž Poje, Dušica Hočever in Vasja Marinč

Naj bodo v letu 2024
vaše odločitve modre,
ideje ustvarjalne
in
sreča brezmejna.

RC Kočevje Ribnica d.o.o.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

NAJAVA JAVNIH RAZPISOV

Občina Sodražica obvešča, da bodo na spletni strani www.sodrazica.si in na oglasni deski Občine Sodražica v januarju 2024 objavljeni javni razpisi za dodelitev finančnih sredstev iz občinskega proračuna za sofinanciranje:

- programov športa,
- programov ljubiteljske kulturne dejavnosti,
- drugih društvenih dejavnosti.

NAJAVA RAZPISA ZA ODDAJO STANOVANJA V NAJEM

Občina Sodražica bo 20. decembra 2023 objavila razpis za dodelitev stanovanja na naslovu Cesta Notranjskega odreda 16 v najem.

Razpis bo objavljen na www.sodrazica.si in na oglasni deski Občine Sodražica.

Vse informacije glede pogojev sodelovanja na razpisu, vloge ter navodila za njeno izpolnjevanje bodo objavljeni v razpisu.

TOREK, 12. DECEMBER,**OB 17.URI****NA TRGU
V SODRAŽICI**

- PREDSTAVA TRI GOSKE V IZVEDBI VZGOJITELJIC VRTCA OŠ SODRAŽICA
- OBISK DEDKA MRAZA
- RAZSTAVA OBIČAJI V DECEMBRU
- DRUŽENJE OB DOBRI GLASBI DURH BANDA, TOPLIH NAPITKIH IN SLADKIH DOBROTAH ŠEDRŽANK

www.td-sodrazica.si

OBČINA SODRAŽICA

Sodraški tamburaši z gosti**18. TRADICIONALNI KONCERT**

25.12. 2023 ob 18.00

ŠPORTNA DVORANA SODRAŽICA

Običaji v decembru – nova razstava v Krekovem domu

Anita Krajnc

Decembra poskrbimo, da so naši domovi bolj pisani in svetli, saj so v tem mesecu dnevi najkrajši. To je tudi čas, ko se več družimo, radi kaj dobrega pojemo in se posladkamo. Dneve nam krajšajo pričakovanja treh dobrih mož (le kateri mi bo letos kaj prinesel?), pričakujemo pa tudi razstavo poprtnikov, ki si jo lahko sedaj že nekaj let zapored ogledamo kar skozi okno Krekovega doma. In ta je letos malo drugačna.

Čas je že bil, da zadevo malo razširimo, sploh zato, ker se je letos prižig božičnega ognja zgodil malo prej. Ideja mi je vseč, saj to predstavlja začetek dogajanja v decembru. Napočil pa je tudi čas za nov koncept.

Razstava Običaji v decembru tako zajame večino decembrskega dogajanja. Malo pred dogodkom smo pričakovali prvega izmed dobrih mož, Miklavža in parkeljne, 13. decembra, ravno na najdaljšo noč v letu po julijanskem koledarju, goduje sv. Lucija. Njeno ime izhaja iz latinske besede lux, kar pomeni luč in lepo sovпада z lučkami, ki jih razobesimo naokrog.

Na začetku decembra so se začele delavnice za ohranjanje kulturne dediščine peke poprtnikov in golobic v vrtcu in šoli, izdeluje se tudi adventne venčke. Vsak si lahko po svoje popestri december, kar tudi odraža letošnja razstava. Seveda se pred božičem razstavijo tudi poprtniki. Dodani bodo v času, ko se peče božični kruh, toda ne v tolikšnem številu kot doslej. Zato pa je letošnja razstava bolj raznolika.

Veseli bomo komentarjev in novih idej, kajti le z njihovo pomočjo bomo lahko bolj kreativni, lažje bomo združevali tradicijo z novimi stvarmi, ki bodo odražale nas, ki živimo in skupaj oblikujemo življenje v našem kraju. Tudi vi si upajte v novem letu kaj spremeniti, kaj dodati ali odvzeti. Naj bo to čas za nove stvari za nas in za bodoče rodove. Vse dobro vam želim.

koncert
Božično praznovanje
 Petra Vrh Vrezec – sopran
 Al Vrezec – bariton
 Tadej Horvat – klavir

Cerkev Marije vnebovzete Nova Štifta,
 sobota, 23. december ob 18.00
 prostovoljni prispevki

V Mladinskem klubu Sodražica vstopamo v **20. leto delovanja**, zato bi se ob izteku letošnjega leta še posebej radi zahvalili vsem, ki z nami vsa ta leta soustvarjate našo zgodbo.

Zahvaljujemo se vsem, ki na najrazličnejše načine podpirate naše projekte: Občini Sodražica, lokalnim podjetjem, društvom, članom in vsem drugim posameznikom.

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej!

Želimo vam vesel praznični december, v novem letu pa vsem voščimo, da se zdravi in veseli v čim večjem številu ter v pomlajeni zasedbi društva srečamo na kakšnem izmed dogodkov.

Člani Mladinskega kluba Sodražica

30. oktober – praznik Občine Sodražica

Petra Marn

Foto: Marko Burger

Občina Sodražica občinski praznik praznuje 30. oktobra, takrat je bil namreč leta 1751 na Dunaju sprejet sklep, da se Sodražanom po več kot sto letih prošeni dovoli prirejati tedenske sejme. Dovoljenje je bilo sicer podpisano 2. februarja 1752.

Letošnji občinski praznik je občina obeležila z več dogodki, osrednji pa je bil v petek, 27. oktobra, kjer je bil glavni poudarek na 25-letnici ustanovitve Občine Sodražica. Na proslavi je župan mag. Blaž Milavec poudaril pomen odločitve za svojo občino, s čimer smo Sodražani dobili priložnost, da o svojih lokalnih potrebah odločamo sami. Ob tem smo seveda prevzeli tudi odgovornost. Na proslavi sta se podelili dve občinski nagradi, zlati plaketi gasilskima društvoma, ki letos praznujeta 100 let: PGD Vinice-Zapotok in PGD Žimarice-Globel-Podklanec. Občinska priznanja so bila podeljena Martini Pirnat za dolgoletno prostovoljno delo (pri PGD Sodražica, oratoriju, v sekciji Šedržank, v Skupini za poprtnik in pri narodnih nošah), Antonu Govžetu za dolgoletno predanost suhorobarski oz. lesni obrti, Ervinu Smislu za dolgoletno delo na področju petja in ohranjanje pevske kulture v Sodražici ter Glasbeni šoli Ribnica ob 60-letnici delovanja. Županova priznanja so prejeli mladi športniki Nik Ambrožič, Andraž Gregorič in Anže Žlindra za osvojitve vrhunskih rezultatov na področju športa (futsala) na nacionalni in mednarodni ravni.

Ob 25-letnici ustanovitve občine so bile predstavljene in prvič podeljene nove zlate plakete ter županska veriga. Vse stvaritve so avtorsko delo arhitektke Ylenie Zobec Mihelič, ki živi in ustvarja v Sodražici; izdelali so jih mojstri domače Rokodelske zadruge In situ v sodelovanju z Invalidskim podjetjem DVZ Ponikve d. o. o.

Proslavo je vodila Nadja Zobec Krže, obogatili pa so jo učenci Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica, Hanna Kordiš ter Simfonični orkester Glasbene šole, ki se mu je na koncu pridružil legendarni Oto Pestner in s svojim glasom razvnel občinstvo v športni dvorani. Poleg občinske proslave je bila v okviru praznika organizirana razstava ob zaključku projekta In situ.

Letošnji nagrajenci

Priznanje župana Občine Sodražica

NIK AMBROŽIČ, ANDRAŽ GREGORIČ IN ANŽE ŽLINDRA

Nik Ambrožič, Andraž Gregorič in Anže Žlindra so od malih nog člani domačega Športnega kluba Extrem. Z marljivostjo, vestnostjo in discipliniranostjo so vsi trije zoreli v znanju in izkušeni na področju dvoranskega nogometa. Če k temu prištejemo še njihov izjemen talent, predanost in srčnost ter kolegialnost, dobimo izjemne športnike, ki so predstavljali stebri delovanja lokalnega športnega kluba in njegovih vrhunskih rezultatov, pri katerih so imeli ključno vlogo ravno imenovani nagrajenci.

Z vrsto izjemnih in odmevnih rezultatov znotraj lig slovenske futsal lige, končno pa z osvojitvijo trikratnega naslova državnih prvakov ter z uvrstitvijo v nacionalno reprezentanco so imenovani dokazali visoko raven igralske profesionalnosti, predanosti in zavzetosti, kar je pomembno vplivalo na dosežene vrhunske rezultate njih samih in kluba.

Ambrožič, Gregorič in Žlindra so s svojim športnim delovanjem, vrhunskimi dosežki in srčnostjo odlični predstavniki sodraške doline v Sloveniji in kot člani slovenske reprezentance v futsalu tudi v Evropi in svetu, kot so zapisali predlagatelji.

Priznanje Občine Sodražica

MARTINA PIRNAT

Martina Pirnat se je kot mlada Potočanka poročila na Mihletovo domačijo, kjer sta si z možem Jožetom ustvarila družino. Poleg dela na kmetiji, skrbi za družino in redni zaposlitvi na Inlesu v Ribnici se je v prostem času posvetila prostovoljstvu. Z nesebično pomočjo, pripravljenostjo na razne akcije, ki se odvijajo v občini, ter z dobrimi idejami že trideset let prispeva k ohranjanju tega plemenitega dela.

Od leta 1994 sodeluje kot podporna članica PGD Sodražica. Društvo jo je za dolgoletno delo nagradilo z značko in diplomo.

V času oratorijskega dogajanja kot dobra soseda pomaga pri delu, predvsem pri pripravi obrokov za otroke in animatorje. Je odprtih rok, saj pogosto prispeva tudi material za peko.

Je članica Turističnega društva Sodražica, kjer je že deset let aktivna v sekciji Šedržank. V Skupini za poprtnik (SzaP) od ustanovitve leta 2015 zastopa skupino gospodinj iz naše občine, ki je kot nosilka izročila priprave poprtnika iz Sodražice evidentirana v Registru nesnovne kulturne dediščine Slovenije pri ministrstvu za kulturo. Svoje znanje in veščine priprave božičnega kruha in peciva, ki jih je povzela od svoje stare mame in mame, vedno znova podeli med gospodinje vseh starosti in otroke na delavnica, srečanjih in razstavah. Vedno se tudi z veseljem odzove na skupne akcije nosilcev izročila priprave poprtnika iz vse Slovenije, ki jih povezuje Zavod Parnas iz Velikih Lašč. S svojim izdelkom je na državni razstavi poprtnikov prejela zlato priznanje.

Na njeno pobudo je pri TD Sodražica nastala tudi manjša skupina narodnih noš, v spomin na nekoč številno skupino. Sodelujejo na raznih prireditvah v občini in izven nje (Tržni dan, Ribniški in Mihelov sejem, Festival narodnih noš v Kamniku, zlati in novi maši, v oddaji Dobro jutro in Društvu invalidov Ribnica).

ANTON GOVŽE

Anton Govže se je rodil 12. septembra 1929 v Zapotoku kot tretji, najmlajši otrok v kmečki družini. Oče je bil krošnjar, kasneje, ko so v kraju dobili elektriko, se je začel ukvarjati z lesostrugarstvom. Šolo je obiskoval v Sodražici. Po vojni bi šel rad študirat, saj mu šola ni delala preglavic, a je moral ostati doma. Vsi njegovi sošolci so si pridobili visoko izobrazbo, on pa se je potrudil, da je čim prej opravil pomočniški izpit. Z mamo sta nadaljevala obrt po očetu, ki ga je izgubil med vojno. Po opravljenem mojstrskem izpitu je že leta 1951 dobil obrtno dovoljenje na svoje ime in od takrat je bil uspešen samostojni obrtnik. Svojo ženo Marijo Žlindra je poznal že iz šolskih klopi, bila sta namreč sošolca. Rodili so se jima trije otroci, vseh je bil enako vesel in z njimi ni bilo težav, vsi so se izučili in ustvarili svoje družine. Od vsega dela mu je najljubše delo z lesom, že od malega ga je oblikoval v tisoče artiklov. Od stotih vzorcev, ki jih je oblikoval, je bilo samo šest komercialno uspešnih. Anton je kmalu postal cenjen obrtnik z dobrimi in kakovostnimi izdelki. Hkrati si je ves čas prizadeval, da bi obrt postala enakovredna drugim gospodarskim dejavnostim.

Vseskozi je bil aktiven soustvarjalec napredka tudi v širši družbeni skupnosti. Dolgo let je bil eden ključnih odgovornih za vaški vodovod Studenčevka, ki je pokrival oskrbo s pitno vodo ne le v Zapotoku, ampak tudi na Vinicah, Slatniku in Sušjah. Prav tako je sodeloval pri urejanju meteornih voda v domači vasi. Že kot mlad se je udeleževal tudi pri organizaciji kulturnih prireditev. V prostem času se je rad ukvarjal tudi z ribištvom in je dolgoletni član ribiške družine. Je dobitnik številnih priznanj, tudi za najdaljši obrtniški staž. Član Društva upokojencev je od leta 2000 in dolgo let je bil prizadeven član upravnega odbora društva.

Sedaj, v tretjem življenjskem obdobju, še vedno dela, ne zato,

da bi kaj zaslužil, ampak iz navade, da mine čas. Ob nedeljah gre še vedno k maši, da je med ljudmi. Tudi med tednom si najde kakšne opravke, da vidi ljudi.

Sodražica velja za zibelko izdelovanja suhe robe. Tu delujejo tudi številni drugi izdelovalci in ustvarjalci iz lesa. Anton Govže je starosta med njimi. Vse življenje je posvetil delu z lesom, obrti, vedno bil odprt za novosti, ni se bal sprememb. Njegov ustvarjalški um krepi iznajditeljski sloves domačega rokodelca. Ob tem ni ostal zaprt v svoji delavnici, ampak je svoje življenjsko poslanstvo videl tudi v sodelovanju pri pomembnih lokalnih zadevah ter v stanovski organizaciji. Anton Govže je človek, ki se odlikuje ne le s klenostjo, ki jo s svojo vitalnostjo pri častitljivih 94 letih še kako izraža, ampak je tudi marljiv, skrben in zavzet obrtnik, rokodelca in odgovoren občan, ki je s svojo prizadevnostjo in delom v domačem kraju in širše pustil neizbrisljive sledi.

ERVIN SMISL

Ervinu Smislu je bila ljubezen do glasbe položena v zibelko. Smislova družina je znana po glasbeni nadarjenosti, ki se je po očetovi in mamini, Petričevi strani prenesla tudi na otroke: Jankota, Ervina, Evelyn in Matejo. O njihovi družinski nadarjenosti prepričljivo govori dejstvo, da so se kot družina uspeli združiti v štiriglasnem petju, kar je redkost v Sloveniji in tudi širše. Uspešno so se predstavili tudi na televiziji.

Ervin Smisl je začel organizirano prepevati takoj po vpisu v osnovno šolo. Z veseljem se spominja šolskega zbora, najprej pod vodstvom Angelce Šega in kasneje Mojce Vesel. Kot osnovnošolec je pri dvanajstih letih začel prepevati tudi na koru župnijske cerkve sv. Marije Magdalene v Sodražici. Najprej je sodeloval v mladinskem zboru in postopno skupaj z vrstniki postal nepogrešljiv član župnijskega mešanega zbora. Leta 1981 se je Ervin Smisl skupaj z nekaj pevci svoje generacije in organistom Branetom Koširjem pridružil moškemu zboru Kulturno-umetniškega društva Svoboda Sodražica. Zbor je s to pomladitvijo dobil nov zagon. Kot srednješolec je tudi iz Ljubljane prihajal na nastope in vaje moškega zbora, nikoli ni odrekel svoje pomoči in pripravljenosti. Moškemu zboru je skupaj z bratom in očetom ostal zvest skoraj desetletje, do konca delovanja.

Svoje glasbeno in pevsko znanje je Ervin bogatil v glasbeni šoli, na različnih seminarjih in delavnicah, predvsem pa s prepevanjem v priznanih zborih v Ljubljani. Tri leta je bil član zbora Glasbene matice v Ljubljani in deset let komornega zbora RTV Slovenija. Sodeloval je s številnimi uveljavljenimi dirigenti: Janezom Jocičom, Mirkom Cudermanom, Tomažem Faganelom, Matevžem Fabijanom, Matjažem Ščekom, Uršo Lah in drugimi. Kot zborovski pevec je projektno sodeloval v zajetnem številu predstav ljubljanske Opere, se pridružil zboru Makrame iz Škofje Loke, priložnostno okrepil ljubljanske madrigaliste in sodeloval pri Ribniškem pasijonu. Kot instrumentalist in pevec je bil sedemnajst let član skupine Botri, deloval pa je tudi v nekaterih drugih komercialnih glasbenih sestavih.

Ob vsem naštetem Ervin Smisl vseskozi ostaja tesno povezan z domačim krajem in njegovo zborovsko kulturo. V pogovorih med pevci in tudi širše je nemalokrat spodbujal in opozarjal, da se potrudijo za domači kraj, in se veselil vsakršnega napredka.

Ervin je več kot štiri desetletja ostal zvest petju v domači župnijski cerkvi in bil ob različnih priložnostih in potrebah vedno na voljo tudi s svojim optimizmom. Je aktiven član Društva prijateljev glasbe Sodražica vse od njegove ustanovitve. Leta 2014 je bila na njegovo pobudo ustanovljena Vokalna skupina Koral, ki stopa v deseto leto svojega obstoja in delovanja.

Z ljubeznijo do glasbe in petja, pridobljenimi izkušnjami, znanjem in delom je Ervin Smisl nenadomestljiv gradnik sodraškega zborovskega mozaika. Odlikuje se kot zanesljiv in izkušen pevec in nenazadnje tudi kot zavzet organizator in povezovalc.

GLASBENA ŠOLA RIBNICA

Glasbena šola Ribnica je najpomembnejša ustanova na glasbenem področju pri nas. Pouk se je pričel izvajati 8. septembra 1963, in sicer na petih oddelkih: klavir, harmonika, godala (violina), pihala (blok flavta, klarinet) in trobila (trobenta, pozavna). Pedagoško delo za 84 vpisanih učencev je prevzelo pet učiteljev.

Šola se je zaradi pomanjkanja sredstev soočala tudi s pritiski po zaprtju, kljub temu pa se je število inštrumentov, ki se jih je bilo moč učiti, vztrajno večalo. Leta 1968 se je odprl dislociran oddelk v Sodražici, kamor se je vpisalo 19 učencev, pretežno harmonikarjev, leta 1979 pa je šola svoje delovanje razširila še z dislociranim oddelkom v Loškem Potoku, kjer je svoje glasbeno izobraževanje pričelo 14 učencev, prav tako harmonikarjev. Zelo dolga in uspešna doba prvega ravnatelja Andreja Puharja se je zaključila leta 1986, po kar 23 letih vodenja glasbene šole.

Njegov naslednik in izkušen ravnatelj, gospod Mirko Rebolj, je vodenje šole prevzel jeseni 1986 in šolo vodil do upokojitve leta 1994. Že ob prihodu je šoli pridobil ustrežnejše prostore, ki so omogočili boljše delo. Poleg ravnateljavanja je poučeval več različnih inštrumentov, vodil več pevskih zborov in tudi ustvarjal glasbena dela. Ob strokovnem delu in organizaciji priznanih umetnikov je poskrbel tudi za družabno povezanost kolektiva in tako pomembno vplival na uspešno delo ribniške glasbene šole.

Naslednje obdobje delovanja in razvoja glasbene šole je bilo pod taktirko gospe Bernarde Kogovšek. Vodenje šole je prevzela kot izkušena učiteljica in zborovodkinja številnih pevskih sestavov. Ob njenem prihodu na delovno mesto ravnateljice je Glasbena šola Ribnica obiskovalo 184 učencev, ko je sklenila delo ravnateljice, leta 2007, pa kar 304 učenci na inštrumentih in nekaj deset v predšolski glasbeni vzgoji. V času njenega vodenja je šola naredila izjemen napredek. Na šolo je pripeljala in zadržala mnogo odličnih pedagogov. Povečalo se je število inštrumentov, ki se jih je bilo mogoče učiti v glasbeni šoli. Leta 1999 je glasbena šola dobila prenovljene prostore na novi lokaciji, kjer deluje tudi danes. Leta 2004 je svoje glasbeno poučevanje razširila tudi v Velike Lašče, sledila pa je ustanovitev kar treh orkestror: sprva godalnega in kasneje še pihalnega, leta 2006 pa še ustanovitev

simfoničnega orkestra.

Septembra 2007 je vodenje šole prevzel Matjaž Jevšnikar. V šolskem letu 2008/2009 je na šoli zaživel nov oddelek ljudskih glasbil, zazvenela sta zvoka citer in roga. V šolskem letu 2011/2012 je vodenje prevzela nova ravnateljica Majda Kokošinek. Takoj se je pokazala »ženska roka,« saj je zbornica doživela prenovitev, šola je dobila novo fasado in dokončno zakorakala v 21. stoletje s klančino za invalide, s čimer je omogočen dostop v šolo prav vsem uka željnimi. Zavod je vodila do oktobra leta 2018, od tedaj pa ga vodi ravnatelj Franc Malavašič.

Glasbena šola Ribnica je v vsej svoji zgodovini popeljala na glasbeno pot številne svoje učence. Mnogi med njimi so posegali in še posegajo tudi po najvišjih priznanjih doma in v tujini. Šola se udeležuje in tudi sama organizira predstavitve in tekmovanja, zelo pogosto pa s svojim programom gostuje na prireditvah.

Zlata plaketa Občine Sodražica

PGD VINICE-ZAPOTOK IN PGD ŽIMARICE-GLOBEL-PODKLANEC

Prostovoljni gasilski društvi Vinice-Zapotok in PGD Žimarice-Globel-Podklanec letos obeležujeta 100 let delovanja. Gasilska društva v naši občini predstavljajo steber lokalnega sistema zaščite in reševanja. Obe društvi že stoletje pod svojim okriljem združujeta prostovoljce iz vasi, ki jih s svojo dejavnostjo pokrivata na področju požarne varnosti, pomoči v primeru naravnih in drugih nesreč ter vrste drugih oblik reševanja stisk in težav prebivalcev. Društvi sta v stoletju svojega delovanja upravičili obstoj, saj so člani in članice obeh društev zavzeto in nesebično po svojih močeh pomagali ljudem, ko so zagorele hiše ali gospodarska poslopja, ko so poplave ogrožale domovanja ljudi ali ko je vojna porušila domove številnim družinam. Zaradi vedno zahtevnejših pogojev se obe društvi trudita imeti najboljše tehnične pogoje za pomoč ljudem, predvsem pa vzorno skrbita za izobraževanje in usposabljanje operativnih gasilcev, zlasti pa za svoj podmladek.

Gasilci ne predstavljajo le operativnega moštva z mehanizacijo za pomoč v primeru takšnih ali drugačnih nesreč. Danes so prostovoljna gasilska društva središča vaškega dogajanja in povezovanja. Pod njihovim okriljem delujejo različne sekcije, ki prirejajo številne prostočasne in družabne dogodke na kulturnem in športnem področju. Pomembno vlogo imajo tudi pri skrbi za pomoči potrebne v svojih sredinah. Takšni sta tudi prostovoljni gasilski društvi Vinice-Zapotok in Žimarice-Globel-Podklanec, ki praznujeta častitljivih 100 let. Za opravljeno delo in trud vseh do sedaj delujočih članov in članic ter za vzpodbudo za prihodnost, za katero imata društvi ambiciozne in smelega načrte, se jima podeli zlata plaketa Občine Sodražica.

Kaj so povedali letošnji nagrajenci?

Županovo priznanje je zame predvsem dokaz in prepoznavna vložnega truda v vse treninge in odrekanja. Za priznanje pa je zaslužna tudi ekipa – tako klubska kot reprezentančna.

Nik Ambrožič

Županovo priznanje mi kot občanu pomeni čast, da je bilo opaženo moje trdo delo in s tem tudi uspehi.

Andraž Gregorič

Županovo priznanje za dosežke v futsalu zame pomeni izjemno priznanje in potrditel, da moj trud in uspeh nista ostala neopažena. To me še dodatno motivira za nadaljnje športne izzive.

Anže Žlindra

Priznanje sem dobil, ker sem se povsod maksimalno angažiral. Presenetilo me je, da so se spomnili name, podobno sem bil ganjen, ko sem dobil priznanje od sodelavcev ob 90-letnici. Tudi tisto mi je veliko pomenilo, ker sem ga dobil od ljudi, s katerimi smo imeli »fer« odnos. Izdelali so artikel v obliki kija, na katerem so bili podpisani vsi bivši vajenci oz. sodelavci. Tudi občinsko priznanje mi veliko pomeni, saj so z njim pokazali, da cenijo in spoštujejo moj način življenja.

Anton Govže

To je nagrada za delo, ki sem ga z veseljem opravljala že veliko let in ga bom z veseljem še naprej, vse dokler mi bo zdravje služilo.

Martina Pirnat

Lepo se zahvalim tako Občini Sodražica kot lokalni skupnosti za izkazano potrditel, da moj trud na področju glasbenega udejstvovanja ni bil sam sebi namen, ampak je bil opažen, spremljan in priznan. Na drugi strani to priznanje v meni vzpodbuja tudi zavezo k nadaljevanju zastavljenega. Ugotavljam, da mi ni žal nobene potrošene ure v življenju, ki sem jo namenil petju in glasbi. Glasba, posebej pa zborovsko petje, je moja ljubezen od mladih nog in kjer je ljubezen, tam noben napor ni pretežek. Dokler me bo vodila temeljna sila, ljubezen do petja in druženja z ljudmi, ki čutimo podobno, bom izzivom, ki mi jih postavlja aktualen čas, zagotovo kos. Želim si, da bi me ljubezen do prepevanja gnala še dolga leta. Tako bodi!

Ervin Smisl

Ob prejemu priznanja Občine Sodražica Glasbena šola Ribnica čuti ponos in priznanje, da je na svoji 60-letni poti delovala strokovno in s srcem nudila znanje svojim učencem. Veseli in hvaležni smo, da je Občina Sodražica ob našem jubileju to prepoznala in s podelitvijo tega priznanja, nas, Glasbeno šolo Ribnica, dodatno motivirala za neutrudno in predano delo še vnaprej. Veselimo se prihodnosti. Lepa bo.

Franc Malavašič, Glasbena šola Ribnica

V PGD Žimarice-Globel-Podklanec letos praznujemo 100. obletnico delovanja. V izjemno čast nam je, da je ob našem svečanem jubileju tudi komisija, ki podeljuje občinske nagrade in priznanja, prepozna-

la dolgoleten trud in delo društva ter naših članov za dobrobit vseh treh vasi, ki jih pokrivamo, cele naše občine, njenih prebivalcev in širše. Zgodovino društva so zaznamovali vzponi in padci, lepi in manj lepi časi, ki pa smo jih vedno v slogi in medsebojni pomoči nekako prebrodili in iz njih izšli vedno boljši, močnejši in modrejši. Izkušnje preteklih generacij, energija in zanos trenutne ekipe in mlajših članov, skupaj z vzpodbudo, ki nam jo daje prejeta zlata plaketa Občine Sodražica, mi vlivajo upanje, da bomo lahko kos tudi vsem izzivom, ki so pred nami, ko ponosno stopamo v prva leta drugega stoletja našega delovanja.

Evgen Zajc, PGD
Žimarice-Globel-Podklanec

Gasilsko društvo Vinice-Zapotok je s ponosom sprejelo nedavno podeljeno posebno priznanje Občine Sodražica, ki je s tem izpostavila stoletje predanosti društva skupnosti. Ta gesta ne predstavlja le zgodovinskega mejnika, temveč tudi priložnost za premišljeno poglobljanje v dosežke in trdo delo prostovoljcev, ki so soustvarjali bogato dediščino društva. Občinsko priznanje ni zgolj čestitka za že dosežene uspehe, temveč deluje tudi kot močna spodbuda za nadaljnje predano delo in rast gasilske skupnosti. S tem društvo prevzema vlogo ne le varuha požarne varnosti, ampak tudi pomembnega stebra skupnosti.

Boštjan Lušin, PGD Vinice-Zapotok

Rokodelec po novem

Gregor Pirc, *In situ*

Foto: osebni arhiv, Marko Burger

Rokodelec je oseba, ki smo ji v Zadruzi v preteklem obdobju posvečali največ pozornosti. V začetku oktobra se je v prostorih Rokodelskega centra Ribnica odvijal posvet in zbiranje predlogov ukrepov, ki so se nanašali na novi Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Tematika rokodelstva je privabila množico zainteresiranih posameznikov iz vseh koncev Slovenije. Aktivno so bili udeleženi tudi minister in drugi pristojni iz ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, predstavniki OOOZ, Konzorcij rokodelskih centrov in drugi.

Vsi zainteresirani s strani rokodelcev smo nekako ugotovili, da se srečujemo s podobnimi težavami ter da imamo skupne poglede na reševanje rokodelske problematike. Strinjali smo se, da je treba celovito urediti status rokodelca in mu pripisati ugodnejšo davčno politiko. Vendar pa Zakon v svojem bistvu ni namenjen spodbujanju poslovanja rokodelcev, ampak se predvsem naslanja na prenos in arhiviranje rokodelskega znanja.

Zakon je prvi, ki ureja področje rokodelstva. Uvaja tudi nov naziv za rokodelca, ki se glasi »priznani rokodelec«. V splošnem rokodelca povezujemo z njegovimi ročnimi spretnostmi in vrhunsko kvaliteto izdelka, a to za pridobitev naziva ne bo dovolj.

Kako torej priti do naziva priznani rokodelec? Zakon predvideva dva načina, in sicer preko usposabljanja ali po postopku kot častni naziv.

Za prvi način pridobitve naziva bo treba opraviti namensko oblikovano usposabljanje, ki bo sestavljeno iz določene števila ur pedagoško-andragoških vsebin, praktičnega usposabljanja ter praktičnega preverjanja usposobljenosti posameznega kandidata. V tem primeru bo šlo za neke vrste tečaj z zaključnim izpitom.

Drugi način pridobitve naziva pa je častni. Za to priznanje bo moral posameznik sam podati vlogo. Odločanje o primernosti posameznika za pridobitev naziva na častni način bo v pristojnosti za to oblikovane komisije. Ta bo ugotavljala rokodelska znanja, spretnosti in

veščine rokodelca, pri čemer bo upoštevala dve merili. Najprej, ali je predlagani rokodelec nosilec nesnovne kulturne dediščine ali ima pridobljen certifikat Art and Craft ali ima vsaj tri priznanja in nagrade s področnih sejmov. Kot drugo pa, ali ima opravljeno usposabljanje NPK oz. kakšno drugo dokazilo o opravljanem rokodelskem usposabljanju. Upoštevano bo tudi dokazilo posameznika, da z dosedanjem delom izkazuje usposobljenost za samostojno prenašanje rokodelskega znanja ali da v ta namen pripravi dokumentiran opis načina prenosa rokodelskih znanj.

Vsi posamezniki, ki uspešno opravijo proces pridobitve naziva, pridobijo listino, ki potrjuje, da obvladajo določeno rokodelsko panogo in so usposobljeni za prenos rokodelskega znanja. Takega posameznika se tudi avtomatsko vpiše v javni register priznanih rokodelcev.

Morda se kdo sprašuje, zakaj se sploh iti vso to birokracijo za pridobitev naziva priznani rokodelec. Povsem preprosto: v prihodnje so predvidene finančne spodbude in eden od pogojev za pridobitev sredstev bo lahko tudi veljaven naziv oz. vpis v evidenco priznanih rokodelcev, kateri daje zakonodajalec veliko poudarka.

Seveda smo kot posamezniki imeli na zakon veliko pripomb. Obdaja me občutek, da so pri pripravi zakona sodelovali le ljudje s kravato. Navsezadnje pa je zakon sprejet in je kljub vsemu pomemben začetek pri urejanju rokodelske tematike. Na nas pa je, da se v njegovem okviru prilagodimo in izkoristimo priložnosti, ki nam jih ponuja že za prihodnje leto. V Zadruzi smo pripravili niz ukrepov, ki bi se lahko izvajali v zakonskih in finančnih okvirih. Odgovorni so ukrepe prejeli in se z njimi seznanili. Kot Zadruza bomo težko premaknili celoten ustroj, a dokler bomo aktivno plavali v rokodelskih vodah in se povezovali, bomo vidni in vedno bolj opaženi.

Tako so nas na nacionalni televiziji opazili kot primer dobre prakse ter z nami in lokalnim rokodelcem pripravili celovit prispevek na temo rokodelstva. Vsem vpletenim se zahvaljujem za sodelovanje. Po novem boste lahko zadru-

žne izdelke srečali tudi v Rokodelskem centru Ribnica, kjer skupaj s Festivalom lesa predstavljamo skupno povezovanje in preteklo delo.

Še vedno vabljeni, da si za prednovoletno obdarovanje izberete kakšen izdelek iz zadružne ponudbe. Te najdete na www.in-situ.si ali se osebno oglasite v naših prostorih.

Ob tej priložnosti vam želim doživeti prihajajoče praznike, obilo osebnega zadovoljstva pri delu in veliko energije za izzive, ki jih prinaša novo leto.

Obodarstvo

Polona Rigler Grm, muzejska svetovalka

Izraz *obodarstvo* izvira iz besede *obod*, to je ogrodje rešeta, v katero je vpeto podno. Na Ribniškem se za izdelovanje obodov uporablja mehek les smreke in jelke. Les mora biti prvovrsten, gladek, brez grč, raven in ne zaviti, predvsem pa mora biti cepljiv. Obodi so različnih velikosti, premer lahko meri od štiridesetih centimetrov do dveh metrov. Večje količine cepkega lesa so obodarji dobili v gozdovih Jelenovega žleba, Glažute, Debelega vrha, Strmca, na Kočevskem in v Slemenih.

Pred prvo svetovno vojno so v Nemčiji, Franciji, Španiji in Italiji izdelovali obode iz bukovega lesa, prav take pa so izdelovali tudi na območju Jelenovega žleba in na Kočevskem. Podjetje Ivanc iz Sodražice je obode pošiljalo v Trst, na Dunaj, v Grčijo in v Tunis.

Ustanovitelj ribniškega muzeja Janko Trošt je naredil prvo raziskavo o suhorobarstvu in izdelal zemljevid dežele suhe robe (Ribnica, Kočevje, Sodražica, Loški Potok, Bloke, Velike Lašče, Dobrepolje), kamor je umestil suhorobarske panoge: obodarstvo, podnarstvo, rešetarstvo, posodarstvo, žličarstvo in kuhalničarstvo, strugarstvo, ročno mizarstvo, orodjarstvo, pletarstvo in zobotrebčarstvo. Domovina suhe robe je ribniško-kočevsko območje, izdelovali pa so jo tudi v Črnem Vrhu nad Idrijo, delno na Trnovski planoti, v Bohinju, na Pohorju, v Poljanski in Selški dolini, na Idrijskem in Cerkljanskem. Iz zemljevida je razvidno, da so se z obodarstvom ukvarjali v današnjih občinah Ribnica, Sodražica, Loški Potok in da sta bili še v 50. letih 20. stoletja številčno najmočnejši panogi obodarstvo in posodarstvo. Z raziskavo širšega slovenskega prostora je bilo ugotovljeno, da so se z obodarstvom ukvarjali tudi v današnji občini Cerklje, natančneje v naselju Zakriž.

Mašinarje obodov v Sodražici pri Lovšinovih. Muzej Ribnica, Andreja Žlindra, digitalno.

Jože Rasket iz Zakriža pri Grču krivi obod na kolesu za obode. Slovenski etnografski muzej, Boris Orel, F-0000011_215.

Ohranjanje, predstavljanje, dostopnost

Leta 2010 je Rokodelski center Ribnica poskrbel za prenos suhorobarskih znanj, ohranjanje rokodelstva in oblikovanje novih izdelkov. Izziv rokodelstva je ohraniti tudi obodarstvo in ga nadgraditi z oblikovanjem, da bomo dobili izdelek za današnjo rabo.

Muzej Ribnica hrani dokumentirane življenjske pripovedi, intervjuje, predmete, fotografsko gradivo, časopisne prispevke, dokumente, v strokovni knjižnici pa raziskovalne naloge in strokovno literaturo. Suhorobarstvo je vpisano tudi v nacionalni register nesnovne kulturne dediščine, v katerem je mogoče med živo dediščino najti tudi ime obodarja.

Galerija Miklova hiša v svoji zbirki hrani likovna dela, ki se navezujejo na suhorobarstvo. Turizem Ribnica suhorobarstvo vključuje v poletna rokodelska doživetja in druge turistične dogodke, promovira ga na sejmu Alpe Adria in v sklopu drugih dogodkov, ki vključujejo rokodelstvo suhorobarstva.

Območna obrtna zbornica Ribnica izvaja poklicno kvalifikacijo NPK suhorobar, s katero pridobiva nove rokodelce, obenem pa se na ta način ohranjajo tudi rokodelske veščine suhorobarstva. Knjižnica Miklova hiša v domoznanski zbirki hrani publikacije, povezane s suhorobarstvom. Ribniška suha roba je tudi geografsko zaščitena z geografsko označbo »Ribniška suha roba.«

Vsebine suhorobarstva hranijo tudi slovenski arhivi v virtualni arhivski čitalnici. Iskanje po vseh slovenskih arhivih je dostopno na povezavi: <https://vac.sjas.gov.si/vac>, ki omogoča iskanje po celotnem besedilu, specifičnih poljih (ustvarjalec,

vsebina, oblika) ali deskriptorjih (kraji, pravne in fizične osebe). Iskanje v zgornji povezavi najde 15 zadetkov za iskalni niz »suha roba«.

Življenje, delo, bivanje

Na začetku 20. stoletja je bilo v naših krajih »čistih« kmečkih družin le peščica. Večini je bilo kmetijstvo osnovna gospodarska dejavnost, ki je zagotavljala preživetje, suhorobarstvo in zdomarstvo pa sta družinam omogočala zaslužek v denarju in blagu. Vse do 60. let 20. stoletja je bil v deželi suhe robe les kot osnovna surovina hišne rokodelske dejavnosti viden povsod po domačiji: v bivanjskih in gospodarskih poslopih, na dvoriščih, vrtovih in sadovnjakih. Suhe robe niso le izdelovali, ampak les, polizdelke in izdelke tudi skladiščili tako v zunanjih kot tudi v notranjih prostorih. Še na začetku 20. stoletja so dejavnost pretežno opravljali v hiši, zunaj na dvorišču in tudi v gozdu. Hiša je bila prostor toplote, doma, duša družine in preživetja.

Lojze Arko, Pintarjev z Vinic, na rezilnem stolu obrezuje obod. Muzej Ribnica, Lojze Čampa, I-1277.

Izdelovanje obodov na vrtu. Etnološki tabor Slemena 2016 – Krnče. Muzej Ribnica, digitalno.

V drugi polovici 20. stoletja, ko so stroji začeli izpodrivati roke, so nastale suhorobarske delavnice, opremljene s stroji, ki jih je lahko upravljala lahko samo en človek. V tem obdobju so začeli ljudje množično hoditi v službe, graditi nove hiše, stare hiše pa so pogosto postale prostor izdelovanja in skladiščenja suhe robe, lesa in orodja.

Izdelke in les so skladiščili na mestih, kjer jih nista mogla zmociti dež ali sneg. S tem so zmanjšali potrebo po dodatnih sušilnih oz. skladiščnih prostorih. To so bili opuščeni deli hiš, ki so družinam že služili kot delavnica, na prostem pa so les, polizdelke, izdelke in orodja zložili pod kap gospodarskih poslopij, pa tudi hiš. Les in obodi so poudarjali lepoto domačije.

Več o obodarstvu lahko izveste v knjigi *Obodarstvo*, ki je dostopna v fizični in elektronski obliki.

Pred obodarsko hišo na Marolčah. Etnološki tabor Slemena 2016 – Marolče. Muzej Ribnica, digitalno.

Sušenje obodov na ganku nad hlevom pri Tanovih na Prapročah. Etnološki tabor Slemena 2014 – Praproče. Muzej Ribnica, digitalno.

Predstavitev obodarstva

Petra Marn

V torek, 28. 11. 2023, je v Galeriji Franceta Goršeta v Krekovem domu pod okriljem Muzeja Ribnica potekala predstavitev suhorobarske panoge obodarstva. Muzejska svetovalka Polona Rigler Grm, univ. dipl. geografinja, etnologinja in kult. antropologinja, ki se je ukvarjala z raziskovanjem panoge, je predstavila besedo obodarstvo, ki izvira iz besede obod – ogrodje rešeta, v katero je vpeto podno. Panoga je bila za naše kraje pomembna zaradi dodatnega vira zaslužka, znanje pa se je prenašalo iz roda v rod. Svojo življenjsko zgodbo je predstavil tudi poznani obraz suhorobarstva Metod Jaklič, ki je svet obodarstva začel spoznavati pri trinajstih letih, sprva kot očetov pomočnik, nato pa je kmalu začel s samostojno obodarsko obrtjo. Povedal je, da je za izdelavo zelo pomembna vrsta lesa (smrekov in jelkin) – mora biti prvovrsten, gladek, brez grč, raven in ne zaviti, predvsem pa cepljiv, ter da so obodi različnih veli-

kosti, premer lahko meri od štiridesetih centimetrov do dveh metrov.

Na predstavitvi je bil prikazan tudi film o obodarju Alojzu Adamiču iz Andola, Muzej Ribnica pa je pod okriljem občin Sodražica, Ribnica in Loški Potok izdal brošuro, v kateri je predstavljeno tudi fotografsko gradivo iz življenja obodarjev, njihovi spomini in intervjuji ter izdelki.

Predmet meseca: jaslice

Vasja Zidar, kustosinja dokumentalistka

Pozimi, ko je narava počivala, so si ljudje že od nekdaj krasili svoja bivališča z zimzelenimi rastlinami. Gre za staro pogansko šego, ki se je nato zlila skupaj s krščanstvom.

Za nami sta Barbarino (4. december) in Lucijino (13. december), ko se po stari šegi v nizke posodice seje žito. Na sveti večer (24. december) se delajo jaslice, h katerim se postavi skaljeno žito. Figurice za jaslice nekdaj niso bile tako dostopne kot danes, zato so si jih ljudje izdelali po predlogah iz Mohorjevega koledarja. Iz njega so izrezali slike, jih prilepili na karton, na zadnjo stran dodali še leseno palčko in tako narejeno figuro zataknili v mah. Redkejšje so bile figure, izrezljane iz lesa. Sestavni

del jaslic je bil hlevček, v katerem je običajno svetila lučka, največkrat je bila to oljna svetilka.

Poleg jaslic so nekatere družine že pred drugo svetovno vojno na sveti večer okrasile božično drevo, na katerega so obesili jabolka, piškote, tudi sladkorčke, premožnejši so imeli še steklene bunkice in svečke. Postavljanje božičnega drevesca na našem območju iz nacionalnih razlogov ni bilo zelo široko sprejeto, saj je veljalo za nemški običaj, jaslice pa za slovenskega. Povojna jugoslovanska komunistična oblast je želela zabrisati krščansko praznovanje božiča in začela načrtno uvajati praznovanje novoletnih praznikov z Dedkom Mrazom in novoletno smrečico.

Blamaže državnega vrha

Jože Tanko, poslanec

Samo v nekaj zadnjih dneh se je nabralo toliko blamaž državnih organov, da se je kar težko odločiti, katere obdelati. Najbrž ste seznanjeni, kaj se je dogajalo ob sprejemanju aktov državnega proračuna. Koalicija ni sprejela nobenega amandmaja opozicije, niti takega ne, ki prestavlja del sredstev iz ene državne investicije na drugo v isti občini, kaj šele, da bi sprejela kakšen amandma, s katerim smo predlagali prenos sredstev iz financiranja levičarskih t. i. civilnih združenj ali migracij na investicije. Tu so bili dosledni: »uličarji« in ilegalci, ki nezakonito vstopajo v državo, imajo prednost pred tistimi, ki »filajo« proračun. Kaj takega, da ne bi bil niti en amandma primeren ali potreben za sprejem, se že dolgo ni zgodilo. Ampak tako je, če imaš na oblasti levičarje. Golobova koalicija misli, da je najboljša in nezmotljiva.

Ko smo pri zakonu o izvrševanju proračuna glasovali o amandmaju, s katerim smo v SDS in NSi predlagali 100 % uskladitev socialnih transferjev z inflacijo (npr. otroških dodatkov), je prišlo do razkola ne samo v koaliciji, kjer sta Levica in SD to tiho podpirali, ampak tudi med poslanci največje stranke, Golobove Svobode. Teh je bilo v Svobodi celo več, kot imata Levica in SD poslancev skupaj. Ko je bil amandma sprejet, so se začeli zapletati, ki jih je sprožila Svoboda. Verbalno so napadli glasovalne naprave, računalniški program, opletali z vremenskimi pojavi (kozmični dež), pri čemer so hoteli doseči takojšnje ponovno glasovanje. Med temi, ki so to zahtevali, so bili tudi tisti, ki so omogočili, da je bil amandma izglasovan. Ko je predsednica državnega zbora čez nekaj dni izpeljala ponovno glasovanje, ki ga ne bi smela, smo v opoziciji glasovanje obstruirali, koalicija pa je amandma opozicije soglasno podprla. In to z navdušenjem. Med temi navdušenci so bili celo tisti, ki so bili nekaj dni prej izrazito proti. Kaj hočeš, kozmični dež jih ni več oviral.

Posebno neučinkovito je ravnanje vlade pri sanaciji poplav. Veliko govorenja in obljub, veliko obiskov, pa malo ukrepov in še manj pomoči. Zakone in predvsem finančne pomoči rojevajo zelo zelo počasi. Zima je tu in veliko ljudi je prepuščenih samim sebi. Npr. Golob je že pred meseci obljubil 100 hiš, ki jih ni od nikoder. Več ali manj so ljudje povsem prepuščeni samim sebi, gradi se s prostovoljstvom in donatorstvom. In tako bo najbrž tudi ostalo.

Vlada je obvezala delodajalce in delavce, da evidentirajo vse, kar je povezano z delovnim časom ter obveznostmi in pravicami iz dela. Menda naj bi zaznali nekaj kršitev v slabih firmah in zdaj so namesto ukrepov proti tem slabim delodajalcem uvedli kolektivno »kazen« štempljanja. To prinaša obilo administriranja in nepotrebnih dodatnih stroškov. Neumnostim levičarjev ni konca ne kraja. V SDS smo predlagali novelo zakona, s katero bi odpravili to birokratsko norost.

Inšpekcija je skupaj s predstavniki skupine civilistov izvedla diverzijo na eno izmed kmetij v okolici Krškega. Kmetu so zaplenili 25 glav govedi in jih brez odločbe in dokumentov razselili. Ene k prijatelju inšpektorice, druge v neko zavetišče za konje, eno žival naj bi posvojila ena od tistih aktivistk, ki jih je zagnano lovila. Menda jo je krava prav milo gledala. Stro-

šek oskrbnega dne ene živali v zavetišču je 17,5 EUR, kar pomeni, da bodo kmetu za 100 dni oskrbe zaračunali več, kolikor znaša vrednost živali, ki bi jo po letu in pol krmljenja prodal. Stroški tega postopka odvzema v celoti bremenijo kmeta, če kaj ostane, pa ne gre kmetu, ampak po zakonu društvom za varstvo živali. S tem je Golobova oblast pokazala, kako bodo levičarji in njihova civilna družba, ki je v tem zakonu dobila izrazito privilegiran položaj, na zakonit način uničevali razrednega sovražnika – kmeta.

Za konec še nekaj stavkov o predsednici republike.

Posebej se je izkazala tudi Nataša Pirc Musar. Nekako smo se že navadili na njene zdrse v zvezi s slovenskima manjšinama v Avstriji in Italiji. Tokrat se je izkazala na drugem področju: med štirimi osebami, ki jih je do sedaj pomilostila (to pristojnost predsednik republike ima), so kar trije ilegalni migranti. Ja, naša predsednica ima čut do kaznovanih tujcev. Naj ob tem spomnim, da je bil na dolgo zaporno kazen obsojen oče fanta, ki je ustrelil enega izmed napadalcev, ki so napadli njegovega sina, in ga s tem najbrž obvaroval pred ubojem. Oče, ki je branil sina in dom, si ne zasluži pomilostitve. Golobova Svoboda, zaslužimo si boljše Slovenijo. Mnogo boljše, ker to zmoremo. Terorja in lupljenja denaric je že preveč.

Kozmični dež in politične turbulence v Sloveniji

Janez Cigler Kralj, poslanec

V slovenskem parlamentu se trenutno odvija prava politična drama, ki je vzbudila pozornost zaradi več zapletov in nenavadnih dogodkov. Nedavne motnje v delovanju glasovalnih naprav v Državnem zboru RS so sprožile paniko med poslanci in dvignile prah, ki se je nabral na policah koalicijskih omar.

Ena zadnjih sej je bila zaznamovana s pojavom, imenovanim »kozmični dež«, ki je domnevni krivec za zmedo. Dogodek in njegovo ozadje pa po mojem mnenju kažeta predvsem, da trenutna koalicija, predvsem njena največja stranka, ni dorasla odgovornemu vodenju države. Oziroma, kot je izjavila generalna sekretarka DZ na enem od zaprtih posvetov: »Glasovalna naprava je namenjena uporabi, ne zlorabi.«

Koalicija je imela težave, ker je bil s spornim glasovanjem »po nesreči« sprejet amandma NSi za usklajevanje družinskih transferjev z inflacijo. Ob vedno večjih finančnih obremenitvah družin bi to vsaj malo pomagalo opustošenim družinskim proračunom. No, kasneje so pobalinsko soglasno podprli ta amandma, pred tem pa seveda povzročili celo dramo.

Težav pa niso imeli pri glasovanju o nekaterih drugih zakonih. Zavrnili so Zakon o osnovni šoli, predlog NSi, ki je predvideval uvedbo pripravnice za otroke, ki ob vstopu v osnovno šolo ne

obvladajo slovenščine in ta ni njihov materni jezik. To je sprožilo burne razprave o pravičnosti in učinkovitosti predlagane rešitve. Koalicija je trdila, da je takšna rešitev diskriminatorna (!), z zavrnitvijo pa sprejela odgovornost za vse negativne posledice za otrokovo integracijo v šolsko okolje. Da ne omenjam hude obremenitve učiteljic, ki poučujejo v takšnih razredih.

Drugi zakon, ki je bil predmet burne razprave, je bil Zakon o evidenci delovnega časa, koalicijski predlog, ki je uvedel škodljivo »štampiljanje«. Dvignilo se je gospodarstvo, celo resorni minister, pišejo se vici, ampak vlada mrtvo hladno vztraja. Celo name so skušali prevaliti krivdo za to skropucalo, ki v praksi sploh ni izvedljivo. Naj razume, kdor more.

Zavrnili so naš predlog Zakona o čezmejnem izvajanju storitev. Želeli smo dati priložnost vladi, ki je z ureditvijo ugodnejše obravnave prejemkov čezmejnih delavcev to rokohitrsko uredila le za javni sektor, na zasebna podjetja pa je pozabila, kar ni prav. Zavrnjeno.

Zanimivo bo videti, kaj bodo storili z našim predlogom za nujno povečanje dostopnosti do zdravnikov ter krajšanje čakalnih vrst. Komisija Državnega sveta je novelo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju podprla. Kakorkoli že, od tega novembra naprej moramo računati tudi na kozmični dež. Ljudem pa ni več do plesa in niti do smeha ne.

Medtem smo se krščanski demokrati sešli na rednem kongresu v Horjulju. V tej norosti političnega dogajanja NSi ostaja stabilna in resna politična stranka, na katero se ljudje lahko zanesete. Med drugim sem povedal, da v NSi povzročamo slabo vest vladi, ki po pol leta mandata nima kaj pokazati, cena političnih igravic njenih članov pa je visoka. Glede pobud nekaterih posameznikov, da naj na desnici držijo skupaj, pa sem dejal, da sta za to potrebna vsaj dva, in dodal: »Držati skupaj ne pomeni 'držati štange' nekomu, da se bo krepil na račun NSi.«

Lep, miren advent in pripravo na božič želim.

Čudovite praznike!

Želimo vam blagoslovljene božične in novoletne praznike ter ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti.

Naj Rojstvo, ki je spremenilo zgodovino, prinese upanje in veselje tudi v letu 2024!

Jože Drobnič
predsednik OO NSi Sodražica

Janez Cigler Kralj
poslanec DZ RS

Naročnik: NSi

N.Si Občinski odbor
NSi Sodražica

Na pomoč!

Slavka Tanko in Neža Lesar, učiteljici

V torek, 3. 10. 2023, so petošolce OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica v domačem gasilskem domu pričakali predstavniki PGD Sodražica. Kljub temu da jih je večina že včlanjena med gasilce, so se učenci naučili veliko novega, obudili pozabljeno ali pa povprašali po tistem, kar jih je zanimalo. Naučili so se delanja treh osnovnih vozlov, spoznali gasilsko opremo, si ogledali primere gašenja požarov, spoznali delo gasilcev ipd. Petošolci so gasilce z zanimanjem poslušali, se v njihovem okolju domače in prijetno počutili in se bodo z gotovostjo tja še radi vrnili. Čeprav so na začetku tiho pozdravili gasilce z njihovim pozdravom, so na koncu v pozdrav vsi v en glas glasno zaklicali »Na pomoč!«.

Zahvaljujemo se Janezu Levstku in vsem trem gasilcem (Metodu Puclju, Jaki Gumilarju in Matiji Oražmu), ki so si vzeli čas za naš obisk.

Čez drn in strn

Slavka Tanko, Neža Lesar in Jernej Oblak, učitelj

Foto: Neža Lesar

Najhitrejših 43 izmed vseh učencev posameznih razredov se je v petek, 6. 10. 2023, odpravilo na kros v Loški Potok. Tam so se v teku pomerili z učenci številnih drugih šol. Domov so se vrnili kar z devetimi medaljami. Že na svojem prvem tekmovanju je srebrno medaljo prejel prvošolec Oliver Pirnat. Medalje sta se razveselila tudi Maj Gornik, ki je prav tako dosegel drugo mesto, in Ela Mihelič, ki je med četrtošolkami dosegla tretje. Odlično so se odrezali tudi učenci predmetne stopnje. Najprej omenimo šestošolko Polono Janež z zlato medaljo, za njo sedmošolko Nejko Gačnik z bronasto. Ponosni smo tudi na osmošolca Matevža Turka na prvem mestu in osmošolko Lino Žlindra na tretjem. Konec pa nam je polepšal še Marcel Matko, ki si je priboril bronasto medaljo.

Čestitamo vsem učencem, tako tistim, ki so stali na stopničkih, kot tudi tistim, ki so se borili z vsemi svojimi močmi in zastopali našo šolo.

Mladi orglarji in organisti

Klavdija Janež

Foto: Teja Pintar, Melanija Arko

V tednu pred jesenskimi počitnicami so za učence od 1. do 4. razreda potekali tehniški dnevi. Obiskal nas je gospod Brane Košir, ki se ukvarja z obnovo in izdelavo orgel in je eden od voditeljev delavnice Orglekids Slovenija. Učenci so z zanimanjem spremljali njegovo razlago. Po kratkem uvodu so se razdelili v štiri skupine in zavihali rokave. Sestaviti je bilo namreč treba ogrodje, mehovje, klaviaturo in sapnico ter razvrstiti piščali od največjih do najmanjših. Treba je bilo sodelovati in si pomagati, saj brez enega dela ni bilo mogoče nadaljevati z naslednjim. Mlajšim učencem smo pri tem pomagale tudi učiteljice, ki smo se tako kot učenci s sestavljanjem orgel srečale prvič.

Ko so bile orgle uspešno sestavljene, je sledil najboljši del – preizkušanje. Eden od učencev je poganjal meh, drugi je igral na glasbilo. Vsi so se preizkusili v obeh vlogah, nekateri učenci so celo menili,

da je bolj zabavno poganjati meh. Ob spremljavi g. Braneta smo zapeli nekaj ljudskih pesmi in prisluhnili prijetnemu oglašanju piščali. Po uspešni glasbeni improvizaciji smo orgle razstavili, da

so jih lahko ponovno sestavljali učenci v naslednjem razredu. Na koncu smo se vsi strinjali, da so orgle res poseben in veličasten inštrument ter da se zaslužno imenujejo kraljica glasbil.

Ob tej priložnosti bi se zahvalila g. Branetu za zabavne in poučne ure z učenci, trud, potrpežljivost in prilagodljivost, saj nas je obiskal kar štiri dni zapored.

Petošolci so ustvarjali

Slavka Tanko

HRUŠKA

Jaz sem hruška, ti pa ne,
sem že zrastle, ti pa ne,
ko rumena sem postala,
sem z drevesa se pognala
in na ježu sem pristala
ter se bridko izjokala.

Jaz sem hruška, ti pa ne,
imam koščice, ti pa ne,
zdaj na ježu jaz sedim
in se tudi zasmejim,
včasih pa še zakričim.

Jaz sem hruška, ti pa ne,
jaz sem pridna, ti pa ne,
mene vsak takoj pokusi,
tebe pa nobeden,
ker hruške nisi vreden.

Zala Marolt

VESOLJKA

Zdaj vesoljka sem postala
in med zvezdami zaplesala.
Med ljudmi sem se rodila,
a sem se že spremenila.

Z vesoljsko ladjo se lovim
in na Luno poletim.
Jupiter sveti se močno,
eksotičen je pa zelo.

Lana Gornik

VESOLJEC

Ugani, kdo sem,
sem rdeč ali zelen?
Moj nosek je svetleč,
ker sem ga prislonil ob peč.

Hitim iz Marsa na Venero,
na Zemljo pa ne,
saj ljudje takoj
pregnali bi me.

Najraje imam noč,
saj svetim na vso moč.
Luna sije vame in mi skoraj spanec vzame.

Moj dom je vesolje
in tako mi je najbolje.
Ime mi je Miš,
kaj me strašiš.

Aleksej Košmrlj

Z radovednostjo do novih spoznanj

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Foto: arhiv vrtca

Letošnje leto je bila tema tedna otroka (2. 10.–8. 10.) radovednost, naslov pa Zakaji in zatoji radovednosti. Radovednost kot zanimanje za različne stvari vodi k raziskovanju znanja in odkrivanja stvari okrog nas. Z njo napredujemo in prihajamo do novih izkušenj in spoznanj. Otroci jo predvsem udeležijo skozi igro, ki jim pomaga odkrivati in razumeti svet, ki jih obdaja.

V Enoti vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica so v tednu, posvečenem otrokom, vzgojiteljice in otroci iz skupin, ki sodijo v drugo starostno obdobje, obiskali sodraško knjižnico, medtem ko je otroke iz prvega starostnega obdobja obiskala kar v vrtcu. Knjižničarka Anica Mohar je otrokom zopet zelo doživeto prebrala nekaj novih napetih in poučnih zgodb ter jim zastavila miselne izzive v obliki ugank. Hvaležni smo ji, ker iz leta v leto v otroških srcih budi radovednost do knjig in željo po iskanju odgovorov na številne zakaje.

S svojim obiskom so nas počastili gasilci iz PGD Sodražica. S predstavitvijo opreme in načinom dela na otroke v vrt-

cu že vrsto let prenašajo svoje znanje in navdušenje za pomoč ljudem v različnih stiskah. V letošnjem letu smo ob hudih ujmah, ki so sicer v večji meri doletele druga področja, začutili, kako velik pomen ima za celotno družbo poklic gasilca, zato je še kako pomembno, da prihodnje generacije otrok navdušujemo za gasilsko panogo, k čemur verjetno prav gotovo največ prispevajo ravno gasilci s svojim zgledom.

Na igrišču vrtca smo imeli tradicionalen kosanjev piknik, na katerem se je letos v peki izkazala vzgojiteljica Laura Strah. Posebnost letošnjega tedna otroka je bil dan eksperimentov, ki smo ga izpeljali v povezavi z glavno temo – ra-

dovednostjo. Z enostavnimi in nazornimi poskusi so vzgojiteljice skušale odgovoriti na raznolika naravoslovna vprašanja, ki jim jih vsakodnevno zastavljajo otroci. Preko eksperimenta so otroci tako opazovali, npr. kaj je in kako nastane vulkan, igro s svetlobo in senco, mešanje barv, olja in vode, kisa in sode bikarbone ipd.

V letošnjem tednu otroka smo zaposlene v vrtcu ponovno ozavestile, kako pomembno je, da slišimo otroka, ko nam zastavlja različna vprašanja, čeprav se nam zdijo v prvem trenutku kakšna smešna in na videz nepomembna. S tem, ko mu odgovorimo ali skupaj z njim poiščemo odgovor v knjigah, medijih, pri strokovnjakih ipd., podkrepimo in razvi-

jamo njegovo radovednost, ki je pogoj za kvalitetno in trajno učenje, poleg tega pa skupaj z otrokom kvalitetno preživljamo prosti čas, kar je dolgoročna nalozba za otrokov mentalni in duševni razvoj ter naš odnos z njim. Pri nizanju zakajev in zatojev nas otroci vedno znova presenečajo s svojo pristnostjo, iskrenostjo in izvirnostjo, zato si prizadevajmo, da jim omogočimo, da lahko vsakodnevno, in ne le v tednu otroka, razvijajo svojo radovednost.

Moj otrok posluša in govori

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Foto: Freepik

Moj otrok posluša in govori je bil naslov predavanja, ki ga je 16. 11. v jedilnici šole imela logopedinja Simona Levec. V njem je strokovnjakinja z dolgoletno bogato prakso z govornimi motnjami z nami delila svoje izkušnje in nam podala veliko koristnih nasvetov za spodbujanje dobrega poslušanja in govornega razvoja. Kljub zelo aktualni tematiki je bilo predavanje zelo slabo obiskano, zato sem se odločila, da delček vsebine predstavim v občinskem glasilu.

V prvem delu predavanja je predavateljica poudarila pomen slušne pozornosti, ki se jo da razvijati v precejšnji meri, pri čemer poleg vzgojiteljev in učiteljev v šoli zelo pomembno vlogo odigrajo starši. Izpostavila je dejstvo, da ima tisti otrok, ki je slabši poslušalec, zaradi tega v šoli eno oceno nižji uspeh od dobrega poslušalca, poleg tega pa mora, da nadoknadi preslišano razlago, dlje časa doma sedeti za knjigami. Večkrat se je že izkazalo, da so otroci, ki so slabši poslušalci, ravno tisti z govorno motnjo (približno v 60 %), saj je dobro razvita slušna pozornost pogoj za razvoj govora.

Slušna pozornost je pomembna za slušno razlikovanje med podobnimi glasovi, slušno razčlenjevanje (ki je predpogoj za učenje branja in pisanja), razumevanje navodil, boljše motivacijo za delo in večjo učno uspešnost. Ko starši, vzgojitelji in učitelji dajemo navodila, naj bi jih povedali največ dvakrat in bili pri tem dosledni, če želimo, da nas otrok posluša. Otroci s slabšo slušno pozornostjo se morajo pri poslušanju zelo truditi in se zato tudi hitreje utrudijo. Posledično so zaradi tega vedenjsko bolj moteči (npr. jezиковi).

V nadaljevanju nam je podala nekaj nasvetov, kako lahko dosežemo, da nas otroci slišijo in se naše besede ne izgubi-

jo, ampak se otroci odzovejo nanje.

1. Bolje je, da otrokom dajemo manj navodil in smo pri tistih res dosledni in vztrajamo. Na miren način in z doslednostjo se doseže več kot s kričanjem, ki otroka razžalosti in prestraši.

2. Navodila naj bodo jasna (npr. ne reci otroku, naj bo priden, ampak bolj natančno razloži, kaj pomeni biti priden npr. da se igra v otroški sobi, pri tem ne kriči ipd.), tako otrok točno ve, kaj se od njega pričakuje.

3. Pomembno je, da pravila oz. svoja pričakovanja povemo pravočasno (npr. preden gremo v muzej, na predstavno, ne ko smo že tam).

4. Pri podajanju navodil je pomembna primerna jakost, in sicer če hočemo, da nas slišijo, bodimo tišji kot otroci, sicer še oni povzdignejo glas.

V drugem delu predavanja je podala nekaj okvirnih mejnikov v govornem razvoju, orisala stopnje govorno-jezikovnega razvoja ter razložila, kdaj in kako prepoznamo govorne in jezikove motnje pri otroku, kako mu lahko pri tem pomagamo in v katerih primerih moramo poiskati pomoč logopeda.

V starosti od 3 do 3,5 let otrok izgovarja vse glasove, razen sičnikov (s, z, c), ki jih začne izgovarjati okrog starosti 4–4,5, ter šumnikov (š, č, ž) in glasu r, ki naj bi jih začel izgovarjati v starosti 5–5,5 let.

V primerih nepravilne izreke posameznih glasov v obdobju, ko bi morala biti že precizna in pravilna, lahko določeno vrsto govornih motenj z rednim obiskovanjem logopeda, ustrezno motivacijo otroka in redno in kvalitetno vadbo doma lepo odpravimo. Drugačna pomoč pa je potrebna v primeru, da je nepravilna izreka le eden od simptomov zaostanka v govorno-jezikovnem razvoju in gre za govorno-jezikovno motnjo. Otrok z govor-

no-jezikovno motnjo začne govoriti veliko pozneje kot vrstniki, njegov govor je slabše razumljiv, ima skromen besedni zaklad in tvori krajše stavke.

Na predavanju je logopedinja opozorila, da je lahko vzrok za govorno motnjo tudi odstopanje v zgradbi ali delovanju govornih organov (prekratka podjezična vez, visoko, gotsko nebo, drugače oblikovana čeljust), manjkajoči sprednji zobje, slabo poslušanje, slabo slušno razlikovanje ali motnja sluha. Opozorila je, da v današnjih časih otroci premalo grizejo (npr. skorjo kruha), ker jih preveč hranimo s kašicami in tako nimajo dobro razvitih mišic, ki premikajo čeljust, in so pomembne za govor.

Članek sem oblikovala na podlagi svojih zapiskov s predavanja, več konkretnih predlogov za pomoč otroku z opisanimi govorno-jezikovnimi težavami pa lahko najdete v knjigi Simone Levec z naslovom LIBA, LACA, LAK, ki jo toplo priporočam v branje.

*»Blíža se najlepši čas v letu.
Čas, ko se spominjamo preteklosti
in pričakujemo prihodnost.
Čas, ko se želja po sreči,
zdravju in uspehu
seli iz srca v srce.«*

*Želimo vam lepe praznične dni,
v letu 2024 pa naj vas spremlja zdravje,
naj se uresničijo sanje, udejanjijo želje
in izpolnijo pričakovanja.*

*Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman
s sodelavkami in sodelavci iz Osnovne šole
Sodražica ter enote vrtca pri šoli*

Srečanje starejših občanov

Cvetka Vesel

Foto: Milka Gornik

Lepo je gledati zadovoljne in nasmejane obraze, posebno še, če gre za dobro razpoložene starejše ljudi. Ravno to se je konec septembra dogajalo na srečanju starejših občanov v gasilskem domu v Sodražici. Zbralo se nas je blizu 50 vabljenih in še tisti, ki so poskrbeli za prijetno počutje vseh.

V DU Sodražica že od leta 2008 enkrat letno organiziramo druženja starejših, vedno okoli 1. oktobra, ko je mednarodni dan starejših. Udeležba je vedno zadovoljiva, lahko bi bila še boljša, saj ravno starejši človek najbolj potrebuje druženje s sovrstniki. Pred leti se je na takem srečanju takrat 92-letni France Lešnjak vprašal, kje so pa ostali vabljeni, mogoče popoldan preživljajo doma osamljeni, osamljenost pa je največji sovražnik zdravja. Res so se nekateri zaprli v svoj svet in tudi prostovoljke, ki so jih prišle osebno povabiti na druženje, jih niso uspele prepričati. Škoda, pa tako lep popoldan bi lahko preživeli. Med udeleženci pa je bilo kar nekaj občanov, ki so presegli 90 let: najstarejša 94-letna Anton Govže in Alojz Adamič, malo mlajši Ivan Francelj, Milena Vesel, Mirko Oražem in drugi.

Po toplem sprejemu vseh vabljenih sta vse prisotne pozdravi-

la predsednica DU Milka Gornik in župan Blaž Milavec. Sledil je kulturno-zabavni program in že na začetku so sonce v dvorano prinesli otroci, učenci naše šole, s svojim prisrčnim petjem in pripovedovanjem pesmi o dedkih in babicah. Sledili so plesi, pa ne otrok, ampak upokojencev, ob katerih smo se spraševali, kako pri svojih letih zmorejo tako lahkotno gibanje. Ples je govorica telesa in gibanja z glasbo, tudi to je del zdravega življenja, s plesom si krepíš telo in možgane. Plesalci našega DU, ki jih vodi Janez Oražem, so plesali živahen in romantičen latinskoameriški ples. V goste so prišle še Zimzelenke, plesalke iz DU Kočevje, ki plešejo že 10 let in so nam zaplesale več različnih plesov. Ples jih razveseljuje in združuje. Ko je bilo dobro razpoloženje že na višku, je bil na vrsti še skeč. Brez naših Olge in Milke ne gre, tokrat so se jima priključil še drugi. Videti Milko v vlogi dojenčka in pri tem ostati resen, je misija nemogoče. Smeha je bilo dovolj in sledilo je druženje ob toplem obroku, jedi so tokrat skuhale naše prostovoljke same, spekle pecivo in nam vse tudi postregle. Sledil je živahen pogovor med znanci, prijatelji in nikomur se ni mudilo domov.

Za prijeten popoldan se zahvaljujemo: PGD Sodražica za uporabo dvorane in Nataši Arko za ustrezno ozvočenje, Občini Sodražica, ki je prispevala sredstva za pogostitev, vsem sodelujočim v kulturnem programu in posebej vsem prostovoljkam, brez katerih srečanja ne bi bilo.

Na prireditvi smo se spomnili še 15-letnega delovanja naših prostovoljk v programu Starejši za starejše. Čestitke petim prostovoljkam, ki to plemenito delo zmorejo opravljati že od začetka. Hvala vsem, ki iz raznih vzrokov ne zmorejo več, in vsem, ki so še pripravljeni pomagati starejšim.

Z leti dojamemo, da ni važno, ali živimo v razkošni vili ali v majhnem stanovanju, ni važno, kakšen avto imamo. Sreče ne prinašajo materialne stvari, ampak pravo srečo naredijo tisti, s katerimi se lahko pogovorimo in ki nas imajo radi.

VABILO

Odbor za kulturo in družabne prireditve Društva upokojencev Sodražica vabi vse člane in nečlane na tradicionalno štefanovanje, ki bo **26. 12. 2023 ob 16. uri** na Turistični kmetiji Oblak, Rigelj 2, Slemena. V prijetnem ambientu, ob glasbi, družabnih igrah bodo prazniki z vašo udeležbo in dobro voljo še prijetnejši. Če bomo pridni, nas obišče tudi Dedek Mraz.

Toplo vabljeni!

VOŠČILO

*S skupnimi močmi prekrmarili smo 365 dni,
smo se družili, zabavali, pa tudi pridno delali.*

*Društvo ne miruje, živi,
a želimo si novih, mlajših moči,
da skupaj snujemo nove poti.*

*Vsem članom društva želim
radostno preživete
božične praznike,
v prihajajočem letu 2024 pa zdravja,
medsebojnega razumevanja
in notranjega miru.*

*Milka Gornik,
predsednica društva upokojencev*

Vpliv zdravil na padce pri starejših

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

Padci, poškodbe in zlomi kosti zaradi padcev sodijo med pogoste vzroke obravnav starejših v bolnišnicah. Eden od dejavnikov za povečano tveganje za padce je tudi uporaba zdravil. Starejši pogosto jemljejo več zdravil hkrati, kar dodatno poveča tveganje za neželene učinke in medsebojno delovanje zdravil.

Zdravila z vplivom na padce

Najbolj poznana zdravila, ki lahko vplivajo na padce pri starejših, so zdravila z vplivom na živčevje. Ta lahko povzročajo zaspanost, motnje ravnotežja in koordinacije, motnje koncentracije in presoje ter mišično šibkost. Najpogosteje se ti neželeni učinek izrazijo pri antidepresivih, pomirjevalih, uspavalih in zdravilih za zdravljenje srednje hudih in hudih bolečin. Druga zdravila, ki lahko pogosteje povzročajo padce, so zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja, kot so motnje ritma srca, zvišan krvni tlak, srčno popuščanje ... Sočasna uporaba več zdravil poveča tveganje za padce bolj kot sama vrsta zdravila.

Uporaba več zdravil hkrati poveča tveganje za nastop neželenih učinkov zdravil in njihovo medsebojno delovanje, ker se lahko seštevajo tudi neželeni učinki zdravil. Pomembno je pretehtati dobrobiti jemanja zdravil in potencialna tveganja zaradi predpisanih zdravil. To je še posebej

pomembno pri osebah, ki imajo še druge dejavnike tveganja za padce in zlome kosti. To so na primer motnje gibanja in ravnotežja, pogoste omotičnosti, motnje spanja, nenadni padci krvnega tlaka, ko se oseba dvigne iz sedečega ali ležečega položaja. Še večja previdnost je potrebna pri osebah z osteoporozo. Zmanjšanje mineralne gostote poveča tveganje za zlome zaradi krhkosti kosti.

Vpliv alkohola

Starejši odrasli so občutljivejši na učinek alkohola v primerjavi z mlajšimi odraslimi in odraslimi srednjih let. Pri vnosu alkohola starejši bolj občutijo njegov pomirjevalni učinek, izrazitejši je tudi vpliv na motnje ravnotežja in presoje. Alkohol tudi negativno vpliva na delovanje mnogih zdravil, ki so pogosteje predpisana starejšim, kar tveganje za padce še poveča.

Ukrepi za zmanjšanje tveganja za padce

Telesna vadba za izboljšanje ravnotežja, moči in hoje ter dodajanje vitamina D so najučinkovitejši ukrepi za zmanjšanje tveganja za padce. Poskrbimo tudi za ustrezne prilagoditve ali spremembe v bivalnem okolju, na primer: ustrezna osvetlitev, odstranitev motečih predmetov, preprog ... Pomembna je tudi izbira ustrezne obutve. Velikega pomena je spremljanje zdravljenja z zdravili, za katera je znan povečan vpliv na padce. Pri tem se oceni, ali se lahko zmanjša tveganje z znižanjem

odmerka ali celo z zamenjavo za zdravilo, ki ima manjši vpliv. Skrb naj bo namenjena tudi zmanjševanju števila sočasno uporabljenih zdravil, ki lahko povečajo tveganje za padce. Posebno pozornost namenimo preprečevanju padcev ponoči. Starejši pogosteje uporabljajo pomirjevala in uspavala, lahko pa imajo tudi motnje pri odvajanju urina, zaradi česar večkrat vstajajo iz postelje in s tem se drastično poveča tveganje za padce in poškodbe.

Povezava med vrsto zdravil, številom zdravil in tveganjem za padce kaže na nujnost stalnega preverjanja vseh zdravil, ki jih jemlje starejša oseba. Mnenje o oceni vpliva zdravil na tveganje za padce lahko pridobite tudi pri farmacevtu v lekarni.

Ker se približuje konec leta, bi se vam, dragi Sodražani, rada zahvalila, da se ustavite pri meni in tako poskrbite, da bo sodraška lekarniška podružnica tudi v prihodnje ostala del našega kraja. Vesela sem, ko lahko poleg dajanja strokovnih nasvetov z vami tudi malo poklepetam in si izmenjamo kakšno lepo besedo, predvsem pa se trudimo, da s skupnimi močmi kar najbolje poskrbimo za vaše zdravje. Rada bi vam zaželela lepe in prijetne božične praznike, v novem letu pa čim manj padcev, takih in drugačnih, veliko zdravja, sreče, topline in vsega dobrega.

Vaša farmacevtka Alenka

CHIPO

Chipo Jože Levstek s.p.

☎ 041-620-090

📍 Chipo Jože Levstek

🌐 www.chipo.si

Naj iskričevost pisanih decembrskih luči polepša drobne trenutke časa in naj čarobnost božiča zasenči črne misli. Želimo vam, da toplino in iskrenost besed srečujete vse leto, da vas spremljata zéravje in sreča!

- Elektroinštalacije
- Sončne elektrarne
- Strelovodi
- Meritve
- Videonadzor
- Protivlom
- Požarna zaščita

Chipo Jože Levstek s.p.
Vam vroči

Veseli božič

Okus

Katarina Arko iz društva ZDRAV.si

Foto: Freepik

Leto se počasi zaključuje in s tem tudi naše objave o potovanju po pomembnih segmentih življenjskega kroga. Za konec sem si pustila okus, saj prihaja čas praznikov, ko je ta ob praznični hrani še kako v ospredju. Veliko več je druženja z družino, prijatelji in sorodniki ob dobri hrani. Prijetni trenutki ostajajo v nas in nas vedno znova vračajo v spomin, tudi z okusom.

Okus je po TKM (tradicionalni kitajski medicini) vezan na element zemlje, kamor spadata želodec in vranica, čutilo za okus pa je jezik, ki kot mišica pripada srcu in je sprejemnik za vsa čutila. Na jeziku se odražajo vsi organi in vsak od njih iz sistema petih elementov je vezan na drug okus, s katerim lahko podpremo posamezen organ, vendar z njim ne pretiravamo. Okuse zaznavamo s čutilci, ki so v posebnih mešičkih (brbončicah) in se odzivajo na posamezen okus. Ugotavljajo, da zaznavamo štiri glavne okuse: kislo, sladko, slano in grenko, v zadnjem času pa dodajajo tudi okus umami. TKM prepozna pet okusov, kolikor je tudi con organov na jeziku, dodan je pikanten okus. Poleg okusa igra veliko vlogo tudi čutilo za voh, saj z njim najprej zavohamo hrano. Sporoča nam, da je okus prijeten, lahko pa ga popači in nas tako od določene hrane odvrne ali pa močno pritegne. S tem nas obvaruje pred nevarnostjo ali pa zasvoji, da preveč posegamo po njej. Okusa se lahko tudi priučimo oz. ga prevzamemo, zlasti sladkega okusa, saj nas ta pomirja. Zdaj vemo, zakaj v stresnih situacijah radi posežemo po čokoladi.

Jezik prekriva sluznica, ki je občutljiva na toploto, mraz, bolečino, dotik in se tudi najhitreje obnavlja. Povprečno je na jeziku od 2000–10 000 brbončic, ki sprejemajo in zaznavajo kemične dražljaje iz okolja in ti se nato preko možganskih živcev prenašajo v središče možganov v prepoznavo in obdelavo. Okušamo lahko le snovi, topne v slini. Ko hrano pogoltne, okus izgine, saj slina neprestano izpira brbončice.

Brbončica je mikroskopsko majhna struktura v obliki bradavičke na sluznici. Izraz se nanaša predvsem na okušalne brbončice, ki so receptorji za okus in se nahajajo zlasti na otočkastih papilah jezika, mehkega neba in grlene površine poklopca (epiglotisa).

Dodani, peti okus umami predstavlja slasten mesni okus, ki ga prepoznamo

predvsem v siru in jedeh, bogatih z beljakovinami. Enak okus imajo glutamati, zato jih uporabljajo kot ojačevalce okusov. Umami je značilen za kitajsko in japonsko kuhinjo. Ta okus daje mononatrijev glutamat – MSG in je označen kot aditiv E-621, ki je dovoljen v določeni količini. Vsi umetni dodatki, ojačevalci okusov in barvila zbuja potrebo po vedno več, kar pa na dolgi rok ni najboljše za naše telo, saj poleg preveč intenzivnih okusov in nalaganja toksičnih snovi povzročijo, da naravnih okusov niti ne zaznamo več.

Lahko se nam zgodi tudi začasna izguba okusa, npr. ob prehladu, ki nas pogosteje obišče v zimskem času. Izguba okusa je zelo neprijetna zadeva, saj večkrat sovpada tudi z izgubo ali zmanjšanim zaznavanjem vonja (zamašen nos, sinusitis ...). Izguba okusa je lahko tudi posledica bolezni jezika, poškodbe (npr. opekline) in starosti, saj se takrat pogosteje ponavlja suhost ust in jezika. V tem obdobju se uživa tudi več različnih zdravil, ki slabo vplivajo na okušalne brbončice. Poškoduje jih lahko tudi kajenje. Prav tako se s simptomom izgube okusa začenejajo nekatere bolezni, npr. sladkorna bolezen, sinusitis, virusne okužbe, pa tudi depresija zmanjša zaznavanje okušalnih brbončic.

Ko pride do izgube okusa, si lahko pomagamo z okušanjem različnih intenzivnejših okusov, da jih lažje prepoznamo. Pomembno je ustvarjati dovolj sline, da se okusi, ki se vežejo nanjo, lahko prepoznajo. Po ustni votlini vrtimo jezik 18-krat v eno in nato v drugo stran, da ustvarimo dovolj sline. Pomagamo si lahko tudi z naravno ustno vodico in hidrolati, čajem iz žajblja ter uživamo dovolj cinka, ki je v mesu, jajcih, stročnicah, oreščkih, in vitamina B5, ki krepi kožo in sluznico.

Na kateri okus najprej pomislimo? Eni so nam ljubši od drugih. Tudi to je lahko nek pokazatelj o stanju našega telesa, Zlasti če vemo, da so okusi povezani z notranjimi organi iz sistema petih elementov po TKM. Vsak od petih okusov ima svoje značilnosti.

Pa si najprej pogledjmo osnovno značilnost, ki je prisotna v vsem, kar je v naravi: značaja jin in jang. Veljata tudi za hrano, saj vsebujeta vseh pet elementarnih faz naravne energije (lesa, ognja, zemlje, kovine in vode), ki se neprestano spreminjajo in jih je dobro upoštevati oz. sledi-

ti letnemu času, stanju telesa in načinu priprave hrane.

Jin pomeni bolj hladno, surovo, kislo, grenko in slano, dočim ima jang sladek in pikanten značaj, je toplo-vroče. Značaj lahko spremenimo s kuhanjem in dodajanjem ustreznih zelišč, ki se prav tako razlikujejo po okusih in značaju, od mrzlih do vročih. Vidimo torej, da nikoli ne moremo posploševati jedilnikov in priporočati vsem uporabe enakih zelišč. Hrana z značajem jin je npr. surovo sadje, zelenjava, morske alge, riž, mleko, mlečni izdelki in surova riba, značaj jang pa ima posušeno in dušeno (kuhano) sadje, zelenjava, govedina, piščančje meso, kuhana riba, leča, temen fižol in oreščki.

Jin hranila hladijo telo, jang pa ga segrevajo, torej je smotrno, da hrano prilagodimo potrebam posameznega letnega časa. Pozimi uživamo hrano z več značaja jang, poleti pa z več značaja jin, pri čemer upoštevamo tudi tip in trenutno stanje telesa.

Okuse po TKM ločimo na:

KISLO: povleče skupaj, vsrka in zgosti ter zaustavi prekomerno izločanje telesnih tekočin. Kisel okus ima značaj jin in je vezan na jetra ter žolčnik (limona, kis, zelena jabolka ipd.).

GRENKO: ravno tako vsrka, zgosti, povleče skupaj in preprečuje prekomerno izločanje tekočin. Ima značaj jin, vezano je na srce in tanko črevo (redkev, marelična jedrca, ohrovt ipd.).

SLADKO: usklajuje, pomirja, uglašuje,

upočasni, okrepi in sprošča bolečino. Ima značaj jang, vezano je na želodec in vrnico (koruza, riž, korenje, zimska buča, banana, sladka jabolka ipd.).

PIKANTNO: pekoč okus, razprši, poživilja, spodbuja cirkulacijo, odpira pore (omogoča potenje) in izganja patogene iz telesa. Ima značaj jang, vezano je na pljuča in debelo črevo (ingver, česen, zelena čebula, koleraba, cvetača, repa ipd.).

SLANO: mehča, razrešuje zatrdline in navlaži črevesje. Ima značaj jin, vezano je na ledvico in mehur (sol, morske alge, sojina omaka ipd.).

Posamezna hrana ima lahko več okusov. Z okusi, ki vstopijo v posamezen organ, ne pretiravamo, ker je hitro preveč in tako povzročimo neravnovesje. Pomagamo si z nadzornim delovanjem orga-

nov iz sistema petih elementov. Ko se prehranjujemo glede na letni čas, bomo spomladi za zagon življenjske energije uživali več sladkega in pekočega okusa in se izogibali kislemu. Poleti zmanjšamo grenak okus in vnesemo več slane, kisle in pekoče hrane, da uravnesimo potenje. Jeseni zmanjšamo količino pekoče hrane, povečamo pa vnos kisle in grenke hrane. Pozimi uživamo predvsem hrano, ki greje, to je sladko, pikantno in grenko, zmanjšamo slano in se izogibamo surovi hrani in mrzlim pijačam. Uživamo tudi nekoliko več mesa. Po zimskem sončnem obratu dodamo več zelišč, ki krepijo energijo jang, in hrano, ki je bolj pikantna (ingver, česen, čebula, cimet ipd.).

Predvsem pa uživamo v naravnih okusih, brez ojačevalcev in drugih umetnih dodatkov. Čim več si sami kuhajmo

preprosto in naravno hrano iz okolja, da že pri tem razvijamo in razvijamo svoje vohalne in okušalne čutnice. Telo nam bo hvaležno.

Želim vam lepe praznike v prijetni družbi in ob dobri hrani z odličnim okusom, ki krepi telo in prija našim čutnicam.

Zahvaljujem se vsem, ki so z nami kakorkoli sodelovali v letošnjem letu, se družili in brali, hvala Občini Sodražica za podporo in objave.

Vsem vam želim lep prehod v novo leto, naj bodo v ospredju vrline, ki nas notranje bogatijo, prinašajo zdravje, radost in mir ter delajo svet lepši. Vse se začne pri nas samih. Srečno 2024!

Društvo ZDRAV.si

Golaž v kotlu

Anita Krajnc

Pozdravljeni še zadnjič letos. Kar ne morem verjeti, da bo leto kmalu naokoli, zato se spodobi, da pripravimo kaj takega, da se lahko ob kuhanju še malo družimo. Današnji plan je, da vse sestavine vržemo v en kotel (seveda postopoma), vsak malo pomeša in doda kakšno poleno na ogenj.

Naj povem, da to ni bila moja ideja. Tega se je spomnil moj dragi mož in to po skoraj osmih letih, odkar smo kotel prinesli domov. Malo me je oplazila trema, saj v kotlu res še nisem kuhala. Pa saj to ni nič kaj takega, lepo zakuriš ogenj, pristaviš kotel, golaž pa tudi znaš skuhati, so kar letele spodbudne besede. Le kaj bi brez možkih? Bile bi brez izzivov in ne bi vedele, česa vsega smo sposobne. Hvala, dragi mož.

Izziv sprejet. V kurišču že lepo gorijo nasekana drva, čebula je pripravljena, meso in začimbe tudi. Kotel se počasi segreva ... Še malo pa bomo vanj stresli na drobno sesekljano čebulo. Količinsko pripravim malo manj čebule kot mesa, saj je ma-

ma vedno pravila, da le tako nastane dobra omaka. Čebulo postopoma dodajam v kotel, da se lepše praži. Ko dobi zlato rumeno barvo in lepo zadiši, prilijem malo vode, da se hitreje razpusti. Med mešanjem voda počasi povre in tako pride čas za začimbe. Sladka paprika, sol, poper, sesekljan česen, malo majarona, timijana in rožmarina, pa seveda paradižnikova mezga. Čebula je dobila drugačno barvo, tudi vonj se je spremenil, zato je čas, da dodamo še meso.

Med mešanjem po kotlu mi nagaja veter, ker spreminja smer ognja, vonja po dimu in praženi čebuli se mešata med seboj. Malo me skrbi, kakšen bo končni rezultat.

Ko se je vsebina v kotlu malo pokuha, jo poprašim z moko, še malo podušim in zalijem z vodo. Sedaj je čas, da odprem steklenico rdečega vina, najprej nalijem sebi, potem malo v kotel, možu pa prepustim kuhalnico.

Moram priznati, da je bilo najino druženje res prijetno. Zunaj v naravi, malo klepeta, medtem ko skrbiš, da se kolaž počasi kuha. Ko pa pridejo še jedci in si zaželjijo še eno porcijo, veš, da je življenje lepo.

In tega vam želim v novem letu. Sprejmite izzive in se veselite svojih uspehov, družite se in ustvarjajte spomine, iz neuspehov se kaj naučite in ne pozabite, nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha. Srečno!

V bistvu so vedno povezave z ljudmi tiste, ki dajejo življenju vrednost.
Neznani avtor

Vesel božič, v novem letu pa veliko sreče, veselja, zdravja, medsebojnega sodelovanja in razumevanja.

Šedrzanke

Aktivnosti Šedržank

Petra Marn

Šedržanke smo se poleg redne tedenske telovadbe dobile na delavnicah tudi v oktobru, novembru in decembru. Vsako srečanje je bilo prav posebno, pri vseh smo uživale, se kaj novega naučile in jih zapustile dobre volje.

Oktobrska delavnica, ki sem jo vodila, je bila namenjena peki. V gasilskem domu v Sodražici so nastale kvašene bučke. V kvašeno testo smo zamesile bučkin pire, kroglice testa napolnile z nadevom ter jih previdno ovile z vrvicami, da so dobile obliko buče. Pečeni ohlajeni bučki smo previdno odstranile vrstico in dodale delček bo-

bi palčke za pecelj, za lepšo dekoracijo pa še list bukve. Spekle smo tudi »čarovniške prste«, ki so nastali iz zeleno obarvanega piškotnega testa. Razdelile smo ga na enako velike koščke in oblikovale svaljke oz. členke prstov, na konec prsta pa smo z malo marmelade prilepile mandelj za noht.

Novembrsko delavnico je vodila Božena Kovačič in pod njenim mentorstvom smo ustvarjale novoletne okraske, ki bodo krasili smrečico v Kostanjevem parku. Pod spretnimi rokami udeleženk so iz naravnih materialov nastali Jezuščki, snežaki, škratki in snežinke.

Decembrsko druženje smo začele s testiranjem ponve velikanke. Pečenje šmorna je bilo uspešno, zato ste prav vsi lepo povabljeni na njegovo pokušino na prireditvi Prižig božičnega ognja, ki bo v torek, 12. 12. 2023, na trgu v Sodražici.

Izlet članov Turističnega društva Sodražica

Petra Marn

Izleti članov Turističnega društva Sodražica so bila vsakoletna stalnica, ki jih je na žalost prekinila epidemija covid-19. Letos smo ponovno oživili tradicijo in se odpravili na enodnevni izlet. V soboto, 2. decembra, se nas je zbrala pisana družina v ne ravno prijetnem deževnem vremenu najprej odpravila v Kartuzijo Pleterje. V tej še edini delujoči kartuziji v Sloveniji, obdani z visokim obzidjem kot ločnico med zunanjim svetom in skrivnostnim svetom tišine in miru, smo si ogledali staro gotsko cerkev in multivizijsko predstavitev o življenju kartuzijanov in zgodovini kartuzije, v kateri trenutno živi 16 menihov iz sedmih držav. Nato smo se odpravili še na ogled muzeja na prostem, ki deluje v sklopu Zavoda za kulturo in turizem Historium. Vsak od objektov (s črno kuhinjo iz leta 1833, dvojnim kozolcem topolarjem in gospodarsko stavbo) nam je predstavil zgodbo tradicionalnega stavbarstva in načina življenja pri nas iz 19. stoletja.

Pot nas je vodila tudi v Galerijo Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki, kjer nas je pozdravila Forma viva – več kot 100 skulptur iz hrastovega lesa, ki je tipičen osnovni material za to geografsko območje; ogledali pa smo si še stalno razstavo akademskega kiparja in slikarja Janeza

Boljka. Prevezle so nas železne kiparske stvaritve, ki so sestavljene z varjenjem kosov odpadnega železa in starega orožja ter odlite v bron. Boljka je izoblikoval nekaj značilnih likov – med njimi tudi Ribničana, ki ga je nadgradil v lik večnega popotnika. V samostanski cerkvi smo si ogledali še začasno razstavo Damijana Kracina Napačna ladja, ki nas je popeljala v fiktivni in fantazijski svet namišljenih bitij, ki bi kdaj lahko obstajali v geološki zgodovini človeštva.

Za odlično kosilo so poskrbeli na Turi-

stični kmetiji Vimpolšek, v poznih popoldanskih urah pa smo se odpravili še na našo zadnjo izletniško postajo – ogled novoletno okrašenega Zagreba. Šofer Tine nam je predstavil glavne znamenitosti, šofer Peter pa nas je skrbno pripeljal v mesto. Zagreb nas je sprejel v dežju, domov pa smo odhajali ob sneženju, kar je izletu dodalo še prav poseben čar. V zasneženo Sodražico smo se vrnili ob zvokih harmonike, nasmejani in dobre volje, z željo, da naslednje leto spet skupaj raziskujemo poznane in nepoznane kraje.

Sveže gasilsko-vaške novice iz Zamostca

Meta Bracar

Operativa PGD Zamostec

V letošnjem letu se je povečalo število operativnih članov v našem društvu, zato smo se odločili, da našo številčnost ovekovečimo s profesionalnim fotografiranjem fotografa Nika Lavriča. Naše društvo trenutno šteje kar 15 operativcev in operativk prve kategorije.

Gasilski izlet mladine

V oktobru smo naše pionirje in mladince odpeljali na zaslužen gasilski izlet. S tremi gasilskimi kombiji smo se kot pravi gasilci odpeljali proti Ljubljani. Zavili smo proti Rudniku in se ustavili pri Supernovi. Štirinajst otrok in trije spremljevalci smo zjutraj komaj čakali, da se odpre Zumma kids. Otroci so se preizkusili v plezanju, labirintih in se spuščali po toboganih. Za konec nas je čakala okusna pica. Malo utrujeni, a z nasmehi na obrazih smo se srečno vrnili domov.

Sektorska vaja na Sedlu

Dvanajst operativcev se je 21. oktobra udeležilo sektorske vaje na Sedlu pod okriljem PGD Žimarice-Globel-Podklanec. Tema vaje je bila verižna povezava motornih brizgaln od potoka v Globeli do cerkve na Sedlu. Dva naša gasilca sta sodelovala tudi pri notranjem napadu z izolirnimi dihalnimi aparati.

Dan odprtih vrat

Člani upravnega in nadzornega odbora smo se odločili, da oktobra organiziramo dan odprtih vrat z izobraževalnim in družabnim pridihom. Zadnje oktobrsko soboto smo najprej v sodelovanju z Občino Sodražica otvorili otroška igrala, ki služijo druženju naših najmlajših. Tudi naši gasilci so pustili svoj pečat pri otroških igralih, saj so naredili leseno ograjo proti potoku. Otvoritev sta z nekaj besedami odprla predsednica našega društva Tina Troha in podžupan Občine Sodražica Ernest Pirnat. Veseli smo, da se je nekaj premaknilo tudi na tem področju. Po končanem uradnem delu so otroci igrala tudi preizkusili.

Sledilo je predavanje o uporabi AED (avtomatskega ekster-

nega defibrilatorja), o TPO (temeljnih postopkih oživljanja) in PP (prvi pomoči). Predavali sta naši članici Renata in Lea Troha. Po izobraževalnem delu je sledil gasilski del. Na dogodek smo povabili dva operativna člana Gasilske enote Ribnica ki sta nam predstavila pravilno in nepravilno gašenje gorečega olja. Vaščani so lahko poizkusili, kako se pravilno pogasi goreče olje, gasilci pa so predstavili naše gasilsko vozilo ter prikolico z opremo. Predstavili smo tudi gašenje z gasilskimi aparati ter gašenje s peno, ki je bilo zanimivo predvsem za našo gasilsko mladino. Sledilo je prijetno druženje. Dogajanje so popestrile tudi ilustracije na kartonu, ki jih je pripravila Lea Troha, gasilsko vozilo ter dva gasilca. Hvala vsem, ki ste sodelovali na tem dogodku ali ste ga podprli s svojo udeležbo.

Obisk grobov v Sodražici

Kot vsako leto je sedem članov kljub deževnemu dnevu na dan reformacije obiskalo pokojne aktivne člane na pokopališču v Sodražici. V spomin smo jim poklonili leseno svečko.

Donacija Reximus d. o. o.

Podjetje Reximus d. o. o. iz Zamostca nam je omogočilo nakup FireApp sistema za televizijo v gasilskem domu, ki nam bo omogočal, da nam v času aktivnosti (gasilske vaje ali intervencije) prikaže odzive in oddaljenosti članov od gasilskega doma ter prikaz zemljevida z lokacijo intervencije. V mirnem obdobju nam bo prikazoval obvestila, zanimivosti in statistiko društva. Za donacijo se podjetju lepo zahvaljujemo.

Gasilska vaja operativnih članov

Novembra je potekala gasilska vaja enajstih operativnih članov z motorno brizgalno. V gasilskih društvih so gasilske vaje zelo pomembne, zato je bil tokratni namen vaje preizkusiti opremo in motorno brizgalno. Vaja je potekala na koncu vasi pri križu proti zaselku Grdi dol. Vodo smo zajeli iz potoka Grdodolščica in potegnili cevovod proti gozdu oz. proti Sinovici. Po postavljenem cevovodu in vzpostavitvi napada smo preizkusili pretok motorne brizgalne. Na vaji so se vsi operativci naučili nekaj novega ali ponovili svoje gasilsko znanje.

Gasilski izlet

V soboto, 18. novembra 2023, smo se odpravili na gasilski izlet na morje. Na sobotno popoldne nas je na Marezigah pričakal lep sončen dan brez vetra. Obiskali smo vinsko fontano, kjer je vsak gasilec dobil svojo vrečko s kozarcem ter tri žetone za degustacijo vin. Poleg tega so nam postregli z domačim istrskim narezkom. Dodana vrednost te turistične točke je tudi prelep razgled na Koper. Pri znamenitih vinskih kozarcih smo seveda napravili tudi lepo skupinsko gasilsko sliko. Drugi postanek je bil na Gasilski brigadi Koper, kjer nas je sprejel vodja sobotne izmene in nas odpeljal v dvorano. Preko videoposnetkov smo si ogledali njihovo delovanje in intervencije v 70 letih obstoja. Ogledali smo si tudi njihov dispečerski center ter vozni park. Od gasilcev smo se poslovili in jim poklonili drobno malenkost; nekaj suhe robe ter kroniko našega društva. Večerjali smo v Postojni v restavraciji Erasmus. Po večerji je sledilo družabno druženje s plesom in bowlingom. Hvala vsem za udeležbo in dobro voljo.

Miklavževanje na vasi

Miklavž je imel tudi letos veliko dela, vendar se je kljub temu ustavil v Ravnem dolu, Lipovšici in Zamostcu. Z njim so prišli angelčki in parkeljni ter obdarili okrog 50 pridnih otrok. Otroci, Miklavž vas gleda tekom celega leta, zato ostanite pridni in se vidimo drugo leto!

Ekскурzija veterank in veteranov GZ Ribnica po Gorenjski

Metod Pucelj, pomočnik vodje ekscurzije

V GZ Ribnica so vključena prostovoljna gasilska društva iz občin Ribnica in Sodražica. V njih so povezani člani od najmlajših do starejših gasilk in gasilcev. S svojim prostovoljnim delom, usposabljanjem ter sodelovanjem na različnih intervencijah in vodenjem posameznih funkcij v gasilskih društvih so doprinesli velik napredek. Prostovoljni gasilci dobijo po dopolnjenem 65. letu starosti zaslužen naziv gasilec veteran.

Gasilska zveza Ribnica je zadolžila Franca Modica, predsednika komisije, ki je v GZ odgovorna za delo z veterani, da je pripravil program enodnevne ekscurzije za veterane na Gorenjsko. Program je vključeval voden ogled gasilske brigade v Kranju, ogled muzeja jaslic na Brezjah in nato še ogled muzeja Avsenik v Begunjah. Ob povratku domov je bila za udeležence pogostitev v priznanem gostišču Marinšek v Naklem.

Vsa društva GZ so dobila program ekscurzije in vabilo za prijavo veteranov na izlet. Zanimanje je bilo zelo veliko, saj se je ekscurzije udeležilo 87 članov, med temi tudi kar nekaj članic. Na pot smo se odpravili v soboto, 21. 10. 2023, že pred osmo uro zjutraj. Prevoz je bil zaupan lokalnemu prevozniku Point s. p iz Zapuž pri Ribnici z dvema avtobusoma. Zaradi velikega števila prijavljenih je nekaj izletnikov peljalo še gasilsko vozilo GVM 1 iz PGD Sveti Gregor. Na izletu nam je bilo naklonjeno tudi lepo in toplo vreme.

Ob prihodu na gasilsko brigado v Kranju sta nas sprejela dva poklicna gasilca, nas pozdravila in nam zaželela prijeten dan. Prvi gasilec je bil vodja centra, drugi pa je odgovoren za operativno pripravljenost v brigadi. Po ogledu in predstavitvi specialnih vozil in opreme v garažah so za nas na dvorišču pred gasilskim centrom pripravili posebno presenečenje. Postavili so gasilsko lestev, ki je namenjena reševanju in gašenju iz višin. Njeno delovanje in uporabo je predstavil tovariš Tadej Krišelj, ki je voznik in upravljalec lestev. Seznanil nas je, da lestev doseže končno višino 32 metrov, in nas povabil, da se lahko najpogumnejši, po dva v košari, skupaj z njim dvignejo do končne višine. Zanimanje za dvig proti nebu je bilo zelo veliko. Med pogumnimi člani je bila le ena članica, ki je bila po spustu na tla zelo navdušena. Po kratkem pogovoru se je naš vodič v imenu vseh zahvalil za gostoljubje ter prikaz tehnike in opreme. Gostiteljem je za darilo izročil izdelke suhe robe z željo, da se še kdaj srečamo.

Nadalje nas je pot vodila na Brezje, na ogled muzeja jaslic. V njem je shranjeno preko 500 raznih maket, panojev in drugih oblik jaslic skoraj s celega sveta. Vodički, ki sta nas spremljali, sta nam predstavili zgodovino muzeja. Kdor je želel, si je lahko ogledal tudi mogočno cerkev Marije pomagaj.

Nadaljevali smo pot v Begunje do muzeja Avsenik, pred katerim nas je sprejela kustosinja. Po formalni predstavitvi smo odšli v muzej, v katerem se v nadstropju nahajata dve spominski sobi, posvečeni družini Avsenik in opremljeni s starim pohištvo. Ogledali smo si film, v katerem je predstavljena vsa zgodovina družine Avsenik, začetki delovanja ansambla in njihovi nastopi po skoraj vseh celinah sveta. Sledil je voden ogled zbranega gradiva, ob katerem nam je kustosinja slikovito predstavila prehojeno pot ansambla. Stene prostorov krasijo vizitke izdanih gramofonskih plošč, ki sta jih brata Slavko in Vilko Avsenik ustvarila s svojim ansamblov v 70 letih delovanja. Za svoje nastope je ansambel prejel mnoga priznanja in odlikovanja širom sveta. Razstava 31 zlatih, dveh platinastih in ene diamantne plošče je neprecenljive vrednosti. Razstavljeni so tudi posamezni inštrumenti, na katere so igrali člani ansambla. Ob koncu predstavitve je vodička poudarila, da se tradicija ansambla bratov Avsenik nadaljuje z vnukom Sašem Avsenikom, ki se je prav tako že dobro uveljavil v Sloveniji, Evropi in drugih državah po svetu, kjer predstavlja svoje glasbeno

znanje in glasbo svojih prednikov. Kdor je želel, si je lahko kupil spominke o zgodovini ansambla Avsenik. Ob koncu obiska se je vodja ekskurzije Franc Modic zahvalil in kustosinji za darilo izročil darilo suho robo.

Iz Begunj smo se vračali proti domu. Zadnji postanek smo imeli v Naklem, kjer nas je v gostišču Marinšek čakalo kosilo in vse, kar sodi zraven. Pozno popoldne smo se z lepimi spomini v prijetni družbi odpravili proti domu, kamor smo prispeli v večernih urah.

V imenu vseh udeležencev izleta se zahvaljujem GZ Ribnica in Francu Modicu za dobro pripravljen program in organizacijo izleta. Zahvaljujem se tudi našima šoferjema, ki sta nas varno in srečno popeljala po čudoviti Gorenjski in do doma.

Gasilski avtorally

Grega Vlašič

Foto: Jože Andolšek

V soboto, 25. novembra 2023, sta Gasilska zveza Ribnica in Gasilska zveza Loški Potok organizirali tekmovanje gasilskih enot v gasilskem avtorallyju.

Tekmovalna proga je bila dolga 40 kilometrov in je potekala na območju občin Ribnica in Sodražica. Treba jo je bilo prevoziti po navodilih, ki so vsebovala le napotke, po koliko prevoženih kilometrih je potrebno kam zaviti (levo ali desno). Na progi so tekmovalce čakale kontrolne točke z različnimi gasilskimi vajami:

Na prvi kontrolni točki so tekmovalci izvedli prilagojeno vajo s hidrantom za štiri osebe, podobno kot jo na tekmovanjih izvajajo veteranske ekipe. Druga kontrolna točka je bila vezanje vozlov in navezava orodij. Tekmovalci so izžrebal in izvedli vozle: enojna reševalna zanka, navezava sekirice, navezava ročnika in vpletena osmica. Na tretji kontrolni točki je bila vaja z oskrbo poškodovanca. Ekipe je morala oskrbeti poškodovano osebo, ki je padla z višine, jo fiksirati na zajemalna nosila in prenesti preko ciljne črte. Pozabili nismo niti na teoretični test z vprašanji iz gasilske tematike, kar je bila naša četrta točka. Vsak tekmovalec je izžrebal svoj list s šestimi vprašanji, ki so bila vzeta iz zbirke 250 vprašanj za teoretično testiranje na gasilskih tekmovanjih za memorial Matveja Haceta za člane in članice. Na zadnji točki so tekmovalci izžrebal različne naloge. Prvi tekmovalec je izvajal povelja

pri razvrščanju, drugi je prikazal znanje uporabe in vzdrževanja radijskih postaj, zadnja dva pa sta se v paru opremila z IDA (napadalec in pomočnik).

Čestitke vsem enotam, ki so prikazale svoje spretnosti. Takšno tekmovanje je priložnost za demonstracijo gasilskih sposobnosti in operativnega dela v gasilskih enotah.

Rezultati tekmovanja:

Ženska kategorija:

1. mesto – PGD Sušje
2. mesto – PGD Jurjevica
3. mesto – PGD Zamostec

Moška kategorija:

1. mesto – PGD Sušje
2. mesto – PGD Nemška vas
3. mesto – PGD Jurjevica

Novičke Sibor Inotherm

Elvis PODLOGAR, predsednik SIBOR-INOTHERM

Državni turnir v prikazu ju-jitsu tehnik – Črnomelj 2023

Člani SIBOR-INOTHERM so se v soboto, 21. 10. 2023, udeležili državnega turnirja in prvega kroga slovenskega pokala v prikazu ju-jitsu tehnik. Tekma je bila organizirana na OŠ Črnomelj, udeležilo se je 80 tekmovalcev iz šestih klubov.

Barve SIBORJA je zastopalo 27 tekmovalcev, naslednji člani pa so v svojih kategorijah osvojili stopničke:

- Jaka Žagar, 2. mesto
- Tristan Bižal, 3. mesto
- Dina Per, 1. mesto
- Mija Kocuvan, 1. mesto
- Aljaž Rak Rupnik, 2. mesto
- Ijan Hudorovič, 3. mesto
- Marko Panič, 2. mesto
- Aleks Mitev, 3. mesto
- Tristan Gornik, 1. mesto
- Naj Šijanec Zupan, 2. mesto
- Jakob Bojc, 2. mesto

SIBOR-INOTHERM je na tekmi osvojil 11 medalj, od tega dve prvi mesti, pet srebrnih in tri bronaste medalje. Čestitke gredo tudi vsem ostalim članom, ki so dosegli uvrstitve od četrtega mesta dalje v svojih kategorijah.

Državno prvenstvo v prikazu ju-jitsu tehnik – Kočevje 2023

Člani ŠK SIBOR-INOTHERM so v nedeljo, 12. 11. 2023, organizirali drugi turnir slovenskega pokala v prikazu ju-jitsu tehnik, ki je štel tudi za državno prvenstvo. Tekma je bila organizirana v Športnem domu Gaj Kočevje, udeležilo se je sedem klubov in 116 tekmovalcev v prikazu tehnik.

Barve SIBORJA je na državnem prvenstvu v prikazu tehnik zastopalo preko 40 tekmovalcev, ki so dosegli odlične uvrstitve v svojih kategorijah. Skupaj so osvojili 16 medalj, od tega je Sibor dobil pet novih državnih prvakov in štiri podprvake, sedem članov je osvojilo bronasto medaljo.

Čestitke tudi vsem tekmovalcem in tekmovalkam, ki so nastopili in osvojili uvrstitve od četrtega mesta dalje.

Napeti in izenačeni boji v vseh selekcijah

Frenk Ambrožič

Foto: Nuša Klajič Ambrožič

Ekipa U-11 Sodražica in trener Jure Vetrh

Članska ekipa THE Nutrition – Extrem ima po osmih kolih devet točk in zaseda peto mesto na lestvici 1. SFL. Ekipa je doma dvakrat zmagala proti FK Dobropolje s 5 : 4 in v gosteh s 4 : 2, trikrat pa so se tekme končale neodločeno: doma s KMN Oplast Kobarid z 2 : 2 in s KMN Meteorplast s 6 : 6 ter v gosteh pri KMN Sevnica z 2 : 2. Žal je ekipa doživela tudi tri poraze, in sicer v gosteh proti ekipi Bronx Škofije s 3 : 1 ter z vodilnima ekipama na lestvici in prvima favoritoma za naslov državnega prvaka: v gosteh z 9 : 1 proti FK Dobovec in doma (tekma je bila v Ribnici) pred rekordnim številom gledalcev z ekipo Siliko Vrhnika s 4 : 3. THE Nutrition – Extrem ima na tekmah 1. in 2. SFL najboljši obisk tekem. Gledalcev se vedno zbere več kot 350, rekord je bil v Ribnici s kar 600 gledalci. Tako doma kot v gosteh jih spremlja navijaška skupina Sršeni.

Mladinci U-19 so do sedaj odigrali samo tri tekme in vse tri prepričljivo zmagali: doma s KMN Benedikt s 5 : 2 in s KMN Bronx Škofije z 11 : 1. V gosteh so bili boljši tudi od FC Duplex z 10 : 6. Kljub dvema tekmama manj od ostalih zasedajo tretje mesto na lestvici in so glavni favoriti za ubranitev naslova državnega prvaka.

Kadeti U-17 so odigrali sedem tekem. Dosegli so štiri zmage (proti KMN Benedikt s 7 : 2, proti KMN Meteorplast s 4 : 2, proti NK Ribnica s 4 : 3, proti Siliko Vrhnika s 4 : 3) in tri poraze (proti FK Dobovec s 4 : 2, proti KMN Miklavž s 6 : 3, proti FK Dobropolje s 5 : 1). Ekipa zaseda četrto mesto na lestvici.

Ekipa U-15 je po šestih kolih vodilna na lestvici zahoda. Po dvakrat so premagali KIX Ajdovščina z 11 : 0 in 20 : 1 ter NK Ribnica s 5 : 1 in 3 : 1. Premagali so še FK Dobropolje s 4 : 2. Doživeli so tudi poraz proti KMN Oplast Kobarid s 5 : 3.

V kategoriji U-13 se igra po turnirskem sistemu. V skupini zahod je osem ekip. Na prvem turnirju, ki ga je gostila ekipa THE Nutrition – Extrem v Sodražici, je domača ekipa odigrala dve tekmi. Prvo je proti KMN Oplast prepričljivo dobila s 6 : 0, drugo tesno izgubila proti Futsal Olimpija z 2 : 1.

Tudi na vseh tekmah mlajših selekcij v Sodražici se vedno

zbere veliko število gledalcev, veliko jih tudi vzpodbuja in navija za domače ekipe. Spodbuden je tudi podatek, da je ne samo v Sodražici, ampak tudi v Ribnici, Loškem Potoku, Velikih Blokah in Starem Trgu veliko otrok na treningih v mlajših selekcijah od U-5 do U-11. Za dobrimi trenerji, ki imajo vsi tudi licence, in zagnanimi, vztrajnimi nadobudneži se prav gotovo skrivajo novi odlični igralci in tudi reprezentanti.

Bodočnost ŠD Extrema s Srđanom in Ireno Đorđević

Ekipa U-13 in trener Blaž Rot

Lina Žlindra nagrajena za fair play

Špela Bizjak

V petek, 25. 11. 2023, se je v Šentjerneju zbrala atletska srečanja. Skorajda vsi najboljši slovenski atleti in atletinje so prišli na prireditev po zaslužene nagrade za dosežke v letu 2023. Vsi se že pripravljajo na novo sezono, v kateri ne bo manjkalo izzivov, zato se je bilo lepo spomniti na dosežke iz minule sezone.

Lina Žlindra se je veselila laskave nagrade za fair play, ki je bila podeljena prvič. V pionirski kategoriji je opozorila na sodniško napako in zato nazadovala na četrto mesto na prvenstvu Slovenije za pionirke in pionirje.

Staro leto se izteka in prihaja novo leto 2024, zato se vam Športno društvo ŠPELA zahvaljuje za izkazano zaupanje in želi vsem, ki za nas stiskate pesti in nam stojite ob strani, vsem članom društva, staršem, sponzorjem in Občini Sodražica, lepe božične praznike in veliko sreče ter uspehov v 2024.

4. memorial Mihe Čampe

Tadej Levstek

V soboto, 21. 10. 2023, smo se v Sodražici zbrali prijatelji in nekdanji soigralci Mihe Čampe. Minilo je sedem let, odkar nas je Miha zapustil. Turnir v njegov spomin smo pričeli prirejati leta 2018. Vabilu na turnir v Sodražico so se z veseljem odzvali vsi prijatelji, ki so igrali z njim. Tako so se njegovi soigralci pomerili med seboj. Vse tekme so potekale v duhu fair

playja, kjer so na koncu vsi zmagovalci, saj se rezultati niso beležili.

Po začetni komemoraciji so predstavniki KMN Sodražice na Mihov grob odnesli šopek. S prižigom sveč pa smo se spomnili tudi dveh nekdanjih igralcev, Marjana Štupice in Roberta Vesela, ki sta igrala v našem klubu in ravno tako prispevala k razvoju nogometa pri nas.

Na koncu turnirja je sledil še zaključek s hrano in pijačo ter pogovori, ki ostanejo za vedno.

Hvala vsem, ki ste se odzvali povabilu in pripomogli, da je bil športni dogodek tak, kakršnega si vsi želimo, in naše kolege ohranjamo v lepem in trajnem spominu.

Rekreativno plavanje

Miloš Petelin in Jaka Kaplan

Foto: Občina Ribnica

Rekreativno plavanje je namenjeno vsem, ki bi radi razgibali svoje telo, ne glede na starost in predznanje plavanja. Plavanje je odlična aerobna vadba, ki krepi srčno-žilni sistem, mišice in izboljšuje vzdržljivost. Redna vadba v vodi tudi zmanjšuje stres ter izboljšuje fizično in psihično počutje. Plavanje je vadba za celo telo, saj pri premagovanju napora sodelujejo vse večje mišične skupine. Gre torej za kakovosten način ohranjanja telesne kondicije, zdravja in dobrega počutja, vse koristi pa so medsebojno povezane. Če plavate iz užitka, boste zagotovo pridobili tudi nekaj vzdržljivosti, v kolikor pa plavate za večjo telesno vzdržljivost,

boste plavanje vzljubili in postali tudi bolj zdravi.

Plavanje na nas deluje zelo blagodejno zaradi navidezne breztežnosti in ravno zato so poškodbe pri njem zelo redke. Še posebej je ta šport primeren za ljudi s prekomerno telesno težo. Zelo učinkovito deluje tudi proti stresu in ima pozitivne učinke na počutje posameznika. Nedvomno boste pri plavanju spoznali tudi nove prijatelje, s katerimi boste delili isto strast.

Vljudno vas vabimo, da se nam pridružite v bazenu Športnega centra Ribnica na Majnikovi ulici 2 v Ribnici.

Termini za rekreativno plavanje:

Od **ponedeljka do petka** med **20.00 in 21.30** ter v **soboto in nedeljo** med **15.00 in 19.00**.

Cenik*:

Enkratni obisk odrasli 5,00 EUR
Enkratni obisk otroci do 10 let in upokojenci 4,00 EUR

Mesečna karta odrasli 50,00 EUR
Mesečna karta otroci do 10 let in upokojenci 40,00 EUR
*cene že vključujejo DDV

Dan spomina na mrtve

Ana Modic

Foto: Janez Mihelič

Prvi november je dan spomina na mrtve. Ne dan mrtvih, kot smo rekli nekoč, zakaj mrtvi ne potrebujejo svojega dne, potrebujemo ga mi živi, da se spomnimo na mrtve, da poromamo na njihove grobove, jih v znak spoštovanja in ljubezni do pokojnih očistimo plevla in prahu, okrasimo s cvetjem in prižgemo sveče v spomin ter se s svojimi pokojnimi v mislih pogovarjamo. Zakaj ob obisku grobov se namenimo k sebi, obujamo v mislih skupna doživetja in smo veseli, da imamo spomine na skupno preživetje časa. Ob obisku pokopališča se srečujemo tudi s še živimi nekdanjimi sošolci, sosedi, prijatelji, sorodniki, in tako je ta dan spomina na mrtve tudi dan srečanj z živimi.

V KO ZZB NOB Sodražica smo tudi letos pripravili spominsko svečanost na sodraskem pokopališču ob spomeniku padlih borcev v NOB. V skupnem grobu počivajo slovenski in ruski vojaki, ki so padli med 2. svetovno vojno na območju naše sedanjice občine. Ko prebiram letnice rojstev in smrti ob njihovih imenih, me boli srce. Sprašujem se: Zakaj so morali ti mladi fantje in možje umreti? Kaj so storili komu hudega, da jih je pokosila sovražna krogla? V kakšne ideale so verjeli, da so se zoperstavili sovražniku s puško v roki?

Člani KO ZZB NOB smo že pred 1. novembrom okrasili grobove padlih borcev ne le na pokopališču, temveč tudi po gozdovih, pod drevesi, v zapuščenih grapah. Povsod leže ujeta sporočila, ki iščejo nove duše, da jih bodo dojele in živele. Na komemoraciji se vsako leto zberemo ljudje, ki cenimo in spoštujemo pridobitve narodnoosvobodilnega boja: svobodo, ohranitev našega slovenskega jezika, svojo zemljo, svoj prostor pod soncem, enakopravnost med spoloma, tovarišstvo in spoštovanje med ljudmi. Na svečanosti smo sodelovali: učenki OŠ Sodražica, pevski kvartet Gallus, članici in član KO ZZB Sodražica, delavec Komunale Ribnica, ki je poskrbel za ozvočenje, in seveda naša Občina Sodražica, ki je donirala denarna sredstva za izvedbo te svečanosti. Vsem sodelujočim lepa hvala za sodelovanje, Občini in županu Blažu Milavcu pa za denarna sredstva.

Danes, ko nas mediji vsak dan bombardirajo z novicami o vojnah v naši bližini, na tleh Evrope in Bližnjega vzhoda, ko po televiziji gledamo trpljenje ljudi v okupiranih deželah, si lahko predstavljamo, kako je bilo na naših tleh pred več kot osemdesetimi leti, ko je Evropo zajel val nedojemljivega in nesprejemljivega zla,

ko je bila vojna na vsakem koraku, ko so se otroci rojevali v svet zla in nasilja človeka nad človekom.

Tudi danes nas je ob vseh strahotah na svetu strah. Strah nas je vojne, strah nas je izgube pridobljenih pravic, izgube evropskih vrednot, izgube službe, zagotovljene pokojnine, izgube javnega zdravstva in javnega šolstva, v nas tli strah pred naravnimi nesrečami in nezgodami. V nas tli tudi vprašanje: Bomo svojo starost preživljali v miru in dostojanstvu, bodo naši otroci in vnuki živeli v miru in svobodi? Kako malo je v vojni vredno človeško življenje? Kako malo je v kapitalizmu vreden delavec? Strah nas je stvari, ki se dogajajo okoli nas. Zato se v mislih poklonimo vsem pokojnim borcem za človekovo svobodo z željo, da jih spomin prihodnjih rodov ne zataji in da njihova misel o svobodi ne izgubi moči.

Revija domačih ansamblov

Franc Lesar, Klub harmonikarjev Urška

V sklopu praznovanja občinskega praznika Občine Sodražica je bila v nedeljo, 29. oktobra, v športni dvorani jubilejna 20. revija domačih ansamblov, ki jo v sodelovanju z Občino organizira Klub harmonikarjev Urška. Že tradicionalna prireditev je privabila številno občinstvo in zveste ljubitelje harmonike od blizu in daleč. Na reviji, ki jo je povezoval Marko Modrej, so se najprej predstavili domači Klub harmonikarjev Urška, sledili so še Lozn bodn bend, Ansambel Gašperja Mirnika, ansambel Ribniški pušeljč, Vokalna skupina Anamanka, Ansambel Tik-tak, Ansambel Ugib in Ansambel Tomaža Rota.

Za posebno navdušenje je poskrbel finalist oddaje Slovenija ima talent Domen Kljun. Skupaj z ansamblom Tik-Tak je najprej zapel pesem Večer ob morju in vse navdušil s svojim izjemnim vokalom. Predstavil pa se je tudi s pesmijo, ki jo je zapel v prvi oddaji Slovenija ima talent.

Vsi obiskovalci so bili navdušeni nad dobro domačo glasbo in zvoki harmonike, ki vedno privablja veselje in zadovoljstvo, ter so hvaležni, da so preživeli prijetno glasbeno nedeljsko popoldne v Sodražici. Po nastopu je sledilo sproščeno druženje za vse nastopajoče v gostilni Urška v Zamostcu.

Strokovna ekskurzija po Dolenjski

Milena Klun

Člani OZVVS Ribnica smo si za strokovno ekskurzijo v soboto, 11. 11. 2023, izbrali potep po Dolenjski. Vremenska napoved za ta dan ni bila ravno obetavna, a smo kljub vsemu začeli z dobro voljo in nasmehi na obrazih vseh udeležencev. Veselilo nas je že, da smo skupaj in se lahko spet malo podružimo.

Avtobus je pričel vožnjo ob 7.30 na Hribu v Loškem Potoku, kjer je pobral tri potnike, med njimi našega praporščaka Rudija, ki je poskrbel, da nam ni bilo dolgčas. Pot je nadaljeval proti Sodražici, Žlebiču, Ribnici in Dolenji vasi, kjer smo pobrali še zadnjega udeleženca. Za tokratno ekskurzijo se je odločilo 30 veteranov in veterank.

Pot smo nadaljevali proti Dvoru, kjer smo imeli krajši postanek za kavo. Tam nas je tudi razveselil pogled v nebo, saj se je začelo jasni in prvi sončni žarki so se že srmežljivo kazali izza oblakov. Na Dvoru smo za vse udeležence nabavili malico in napitke.

Naš naslednji postanek je bil na Medvedjeku, kamor smo prispeli okrog 10. ure. Tam so nas sprejeli člani OZVVS Trebnje s predsednikom Antonom Zvonetom Maroltom. Njihov član, major slovenske vojske v pokoj, g. Janez Bobnar, nam je povedal, kako je potekal spopad med TO-jem in JLA na Medvedjeku v letu 1991. Na klancu pri Medvedjeku oz. na tedanji hitri cesti, poimenovani tudi Cesta bratstva in enotnosti, sta se 28. junija 1991 odkrito spopadli Jugoslovanska ljudska armada (JLA) in slovenska Teritorialna obramba (TO). Po neuspešnih pogajanjih zaradi zaprte ceste je sledil napad na

kolono jugoslovanske vojske, ki je prodrla iz Karlovca čez Gorjance do Medvedjeka. Ta je odgovorila z ognjem iz vsega orožja, hkrati pa je jugoslovansko vojno letalstvo s kasetnimi bombami napadlo položaje teritorialne obrambe.

V spopadu je padel pripadnik 21. območnega štaba Teritorialne obrambe Franc Uršič, pod streli jugoslovanske vojske pa so obležali še gospodar bližnje kmetije Anton Kotar in šest voznikov na cesti ustavljenih tovornjakov. Nekaj dni pozneje je bila agresorska kolona dokončno premagana v Krakovskem gozdu. Člani Zveze veteranov za Slovenijo so leta 1993 na Medvedjeku postavili spomenik, ki obeležuje dogodke, ki so se zgodili na tem mestu v vojni za osamosvojitve Slovenije.

Na koncu predstavitve in ogleda spomenika so nas trebanjski veterani postregli s sladicami in napitki, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. V zahvalo za prisrčen sprejem jih je naš predsednik v imenu vseh ribniških veteranov povabil, da nas obiščejo naslednje leto.

Naš naslednji cilj je bil ogled Novega mesta, kjer nas je sprejel lokalni vodnik Miro Jeriček. Popeljal nas je po mestu s tul, po srednjeveškem glavnem trgu z rotovžem in arkadami do stolne cerkve Svetege Miklavža, Kapitlja s škofijskim dvorcem, kašče in muzejskih vrtov, slikovitih hišic na Bregu s potomko najstarejše trte z Lenta, spomenika telovadcu Leonu Štuklju ter mimo velike arhivske knjižnice v frančiškanskem samostanu.

Tik pod novomeško stolno cerkvijo, na pol poti do Brega in sredi starega mestnega jedra, pa ima svoj prostor Dolenjski muzej, od koder pogled seže tja do Gorjancev. Seveda smo se odločili tudi za obisk muzeja. Ogljed bogate arheološke zbirke nam je ponudil odgovor, zakaj Novemu mestu pravijo mesto situl. Muzej daleč po svetu slovi po svoji zelo bogati zbirki arheoloških izkopanin s prostora Novega mesta in Dolenjske, ki odstirajo bogato življenje na tem območju v času bronaste dobe, s časa kulture

žarnih grobišč in železne dobe ter Rima. Oči so se nam težko odmaknile s prelepih situl, nakita iz stekla, jantarnega nakita, raznega posodja in orožja. Muzej ponuja na ogled tudi bogato zbirko likovnih del velikega umetnika Božidarja Jakca, ki gostuje v Jakčevem domu, česar pa si zaradi pomanjkanja časa nismo uspeli pogledati.

Naš zadnji postanek s kosilom se je zaključil v Gostilni Mrak v Selah pri Ratežu. Postregli so nam z okusnimi juhami ter pečenim odojkom in jagenjčkom s prilogami.

Seveda ni manjkala tudi sladica, nazdravili pa smo tudi z dobro kapljico, saj je bila vendarle Martinova sobota.

V zgodnjih večernih urah smo se zadovoljni nad lepimi doživetji in polni vtisov odpravili proti domu. Seveda so nam misli uhajale tudi k letu 1991, ko je bila pri nas osamosvojitvena vojna in enotni smo si bili v želji, da se to ne bi nikoli več ponovilo ne nam niti našim potomcem. Naj končam s sloganom veteranov vojne za Slovenijo: »Naj ne bo nikoli pozabljeno.«

Pot pod noge: od Gotenice do Sodražice

Frenk Ambrožič

Foto: Frenk Ambrožič, Marjan Cimprič

Hoja je čudovit način, da si zbistriš um. Sprehajanje sredi neokrnjene narave je paša za oči in ko so noge utrujene, potem naprej hodiš s srcem. In mi smo šli, da preverimo, če to drži.

V soboto, 7. 10., nas je trinajst vzdržljivih in dobro razpoloženih pohodnikov še v trdni temi zakorakalo s parkirišča pri spomeniku v Gotenici v dokaj strm klanec proti Kamen zidu. Po dobri uri hoda smo še pred sončnim vzhodom osvojili vrh. Po kratkem postanku smo nadaljevali na najvišjo točko našega pohoda: 1290 metrov visok Goteniški Snežnik. Na najvišji točki so nas že obsijali prvi sončni žarki in kot se spodobi, je bilo treba na vrhu to dokumentirati s fotografijo. Pot nas je naprej vodila do Taborske stene, od koder je prelep razgled na dolino Čabranke in na hrvaške vrhove, kot so Hrvaški Snežnik, Risnjak, Platak in drugi. V steni se nahaja jama, kjer so Italijani med drugo svetovno vojno pobili partizane in tudi dva otoka. Nekaj sto metrov stran stoji lično postavljen lesen spominski paviljon z zelo zanimivim prikazom zgodovine.

Sledil je strm spust po nekdanji rimski poti do vasi Žurge, od koder je čudovit pogled na Žurgarsko in Taborsko steno, obenem pa smo bili na najnižji točki našega pohoda (540 m). Kaj hitro smo nadaljevali pot do rimskega mostu v Črnem Potoku, ki je zelo dobro ohranjen. Še malo naprej je lesen križ z zvončkom želja. Na začetku vasi sta nas pričakala in zelo lepo postregla gospod Blaž Volf in njegova partnerka Nada. Človek bi tam kar ostal, a kaj ko je bilo pred nami še več kot pol poti. Zatopljeni v pogovore smo kot bi mignil prišli do Podplanine, ki je zelo raztegnjena vas, zato smo do njenega drugega konca potrebovali precej časa. Tam nas je pričakala topla malica odlične kuharice Vesne Cimprič, sicer sestre Marjana Cimpriča, enega od krivcev za to naporno turo. Tudi pivec nam je prijalo, da ne govorim o hvaležnih sezutih nogah, ki so bile precej potrebne počitka.

Čas za odmor je minil, kot bi trenil. Vzeli smo pot pod noge in jo mahnilo do naslednjega cilja, izvira Čabranke. Lepo, prelepo je v tej soteski, to lepoto in mir bi zelo težko opisal – enostavno ju je treba doživeti. Naprej smo se precej strmo vzpenjali po tako imenovani suhi strugi. Čez gozd, ki je po nekkih delih zelo polomljen od piša, je treba hoditi kar povprek, saj je po stezi to nemogoče. Končno smo prisopihali do vrha in si privoščili malo počitka pri lepo urejenem lesenem križu, da ne bi bili preutrujeni, ko smo dalje pešačili skozi Stari Kot. Od tam smo nadaljevali nekaj kilometrov po asfaltu, dokler nismo prišli do naslednje čudovite postojanke. Marjan nas je podučil, da se ji pravi »pr Štal« in da gre za bajer malo pred vasjo Lazec. Zopet smo si vzeli kratko pavzo in dotočili zaloge vode. Noge so bile že utrujene, ampak ob dobri in veseli družbi je bilo vse lažje pretrpeti. Naprej smo hodili samo še po gozdu in nadaljevali čez Lazec in Saduc, kjer stoji zelo lepo vzdrževana kapela, nato čez prelepe Grde Laze do Mrtalozu. Od tu smo šli po gozdnih poteh do Ogenjce, nato čez Lom do Kamen griča. Ampak, glej ga vraga, vmes se je že stemnilo in iz nahrbtnika je bilo treba privleči naglavno svetilko. Na Kamen griču smo se malo okrepčali in jo hitro mahnilo v dolino mimo Travne Gore do končnega cilja v Sodražici, kjer si je še najbolj oddahnila psička Eli, ki nas je spremljala tekom celotne poti.

Ugotovili smo, da je dan hoda meril 50,7 km, dobrih 15 ur, višinski metri 2930 m in povprečje hitrosti hoje 3,3 km/h, vključno z vsemi številnimi postanki.

Glavni pobudniki in traserji poti so bili Marjan Cimprič, ki je mladost preživel v teh koncih, Peter Starc in Nejc Cimprič. V zadnjih nekaj letih so jo že večkrat prehodili tako v celoti kot samo po delih. Kaj je razlog tega pohoda, ki naj bi postal tradicionalen? Pravijo, da bi radi to traso še nekoliko raziskali in poskušali povečati njeno prepoznavnost, da bi jo lahko prehodilo več pohodnikov, ki si želijo preveriti svoje fizične zmogljivosti in se obenem naučiti vseh lepot, ki so skrite na skoraj vsakem koraku tega slikovitega koščka sveta.

Potepanja Muzejskega društva Ribnica

Nejc Lovšin, Barbara Pečnik in Milka Jamnik
Foto: Nejc Lovšin, Marina Gradišnik

Člani Muzejskega društva Ribnica tudi v poletnih mesecih nismo počivali. Poleg rednega društvenega delovanja smo prijeten popoldanski dan v juniju preživel v Loškem Potoku ter se v avgustu odpravili na ogled razstave v Mestnem muzeju Ljubljana, ki je bila posvečena slavnemu arhitektu Jožetu Plečniku.

Na tokratni jesenski ekskurziji Muzejskega društva Ribnica pa smo se v soboto, 14. 10. 2023, na enega zadnjih toplih in sončnih jesenskih dni člani in simpatizerji društva odpravili na strokovno ekskurzijo na Škofjeloško oz. na ekskurzijo po Selški dolini, po kateri sta nas popeljala dva odlična lokalna vodnika.

Potep v Loški Potok

22. junija 2023 smo izpeljali še en odlično organiziran popoldanski izlet v nam bližnje, a morda manj poznane kraje. Letos smo se v okviru našega »projekta« odpravili v Loški Potok. Nekateri boste ob tem morda pomislili, kaj posebnega pa je v Loškem Potoku, vendar bi vam verjetno prav vsak udeleženec izleta odgovoril podobno – v Loškem Potoku je veliko zanimivega! Po zaslugi organizatorjev izleta Vlada in Bogdane Mohar smo tako po dobrih štirih urah vandranja po Loškem Potoku sklenili, da se ob prvi priložnosti ponovno vrnemo v ta kraj in si ogledamo še mnoge druge znamenitosti, ki nas čakajo, da jih spoznamo.

Tokratni obisk smo začeli z vodenim ogledom in pogostitvijo Lidije Knavs, lastnice čudovitega okrasnega vrta. Tu sta za presenečenje poskrbeli tudi članici Društva upokojencev Loški Potok, ga. Fani Debeljak in ga. Marija Slavec, z uprizoritvijo nekaj skečev in z recitacijami avtorskih pesmi ge. Fani. Nato smo si ogledali tudi nekdanje središče vasi na vrhu Hriba, po katerem nas je popeljal Vlado Mohar. Sledil je ogled župnijske cerkve sv. Lenarta na Taboru. Tu smo spoznali ne le zgodovino same cerkve, temveč tudi celotnega kraja, pred cerkvijo pa tudi osnovne geografske lastnosti celotnega Loškega Potoka ob čudovitem razgledu na vasi Retje in Hrib. Tudi naši želodčki niso ostali lačni, saj sta za lokalno pogostitev poskrbela organizatorja sama. Ostal je še sklepni del izleta – ogled ene najlepših uval na Slovenskem in čudovite osmerokotne baročne cerkvice sv. Florjana; čez njeno zgodovino nas je popeljala ga. Anica Čar.

Z obilico novega znanja, izkušenj in očaranosti nad vidnim in slišanim smo zaključili naš uspešen popoldanski izlet, na katerega nas bodo še dolgo spominjale posnete fotografije.

V Loškem Potoku gotovo ne gre izpustiti čudovitega okrasnega vrta družine Knavs.

Obisk razstave Plečnik: metropola, kraj in vrt

Na povabilo Mestnega muzeja Ljubljana smo se člani Muzejskega društva Ribnica zadnjo avgustovsko sredo odpravili na ogled razstave Plečnik: metropola, kraj in vrt. Nastala je ob 150. obletnici arhiktovega rojstva, in sicer v sodelovanju Mestnega muzeja Ljubljana, Fakultete za arhitekturo in Muzeja za arhitekturo in oblikovanje.

V ospredje postavlja Plečnikov arhitekturni opus ter obiskovalcu predstavlja najrazličnejše inovativne ideje in tehnike, ki jih je uporabljal pri svojem ustvarjanju. Na razstavi smo spoznali različne Plečnikove projekte, tako realizirane kot tudi tiste, ki so ostali le v načrtih; ogledali smo si makete, intimne skice, načrte in zapise, med katerimi nekateri sploh še niso bili nikoli razstavljeni.

Kljub temu da smo v društvu že večkrat dan ali dogodek posvetili slavnemu arhitektu Jožetu Plečniku, nas uspe vsakokrat znova navdušiti.

Razstava nosi naslov Plečnik: metropola, kraj in vrt, kar lahko razumemo kot prisposodbe vseh novih prostorov, ki jih je Plečnik ustvarjal na Dunaju, v Pragi in Ljubljani. Pri svojem delu se je ukvarjal tako s preteklostjo kot s prihodnostjo, zato moramo tudi mi nanj in na njegovo delo gledati v tej luči. Ne samo, kaj je njegovo delo pomenilo nekdanj, ampak kaj nam pomeni danes ter kaj to prinaša naši prihodnosti.

Na tem mestu še enkrat iskrena zahvala Mestnemu muzeju Ljubljana za povabilo in čudovito vodenje!

Jaz pa pojdem na Škofjeloško

Plečnikov spomenik pred Dolenjo vasjo, ki je posvečen žrtvam nacizma v 2. svetovni vojni.

Prvi postanek je bil v Škofji Loki, kjer smo na avtobusu pozdravili našega prvega vodnika ter si z njim ogledali prvo točko, to je bil Plečnikov spomenik pred Dolenjo vasjo. Posvečen je žrtvam nacizma v 2. svetovni vojni in gre za spomenik državnega pomena, ki ga obkroža lep brezov drevored. V Dolenji vasi smo si iz avtobusa ogledali tudi hišo, iz katere prihaja znana družina Prevc.

Pot smo nadaljevali skozi vas Selca, po katerih je Selška dolina dobila tudi ime. Po tej dolini teče Selška Sora, ki se sicer v Škofji Loki združuje s Poljansko Soro in dalje teče v eni strugi kot reka Sora. V Selcah je svoje otroštvo preživel tudi Janez Evangelist Krek, ki je bil rojen v naših krajih, natančneje pri Svetem Gregorju.

Sledil je obisk Dražgoš, ki so verjetno najbolj znane po dražgoški bitki, ki je potekala v začetku januarja leta 1942. Vas leži na južnih terasastih pobočjih Jelovice pod Dražgoško goro. Gre za eno najbolj sončnih vasi v občini Železniki in prav sončna lega in lep razgled po škofjeloškem hribovju privabita v vas številne obiskovalce. V spomin na dražgoško bitko tu stoji tudi spomenik s kostnico, od koder je lep razgled na Železnike, okoliške vrhove in najvišji vrh Selške doline – Ratitovec.

V bližnji brunarici je urejen muzej o zgodovini vasi in v spomin padlim. Najbolj znana domača obrt v Dražgošah je sicer peka posebnih medenih kruhkov, imenovani dražgoški kruhki, ki so vpisani na seznam nesnovne kulturne dediščine. Ogledali smo si tudi tamkajšnje cerkev sv. Lucije.

Pot nas je nato vodila nazaj v Železnike, kjer nas je pričakal drugi lokalni vodnik. Sprehodili smo se po starih Železnikih – po naseljih Racovnik, Trnje in Na plavžu, nekdaj trškem delu, ki predstavlja zanimivo in bogato fužinarsko dediščino kraja. Zbirke muzeja v Železnikih se nahajajo v fužinarski hiši iz prve polovice 17. stoletja, imenovani Plavčeva hiša, ki stoji v neposredni bližini starega plavža v starem delu kraja. Zanimiv muzej z izvrstnimi maketami in predmeti prikazuje zgodovino železarstva vse od kopanja železove rude, transporta in taljenja ter predelave surovega železa v fužini v polizdelke do izdelave končnih izdelkov v vigenjcu. V muzeju so prikazane tudi spremljajoče dejavnosti, ki so se po koncu železarstva razvile v samostojne dejavnosti (sodarstvo, oglarstvo, žagarstvo). Ze-

lo zanimiva je tudi čipkarska zbirka, ogledate pa si lahko tudi zbirke o sodobni zgodovini kraja in obnovljen stroj za izdelavo papirnih sponk podjetja Niko. V pritličju muzeja je tudi TIC in trgovina s klekljanimi čipkami in spominki. V kraju sta tudi dve zelo lepi cerkvi, ki sta posvečeni sv. Frančišku in sv. Antonu.

Po okusnem kosilu v gostišču Trnje je bila pred nami še zadnja postaja – Sorica. Po mnenju mnogih je to ena najlepših vasi v Sloveniji. Sorica skriva že skoraj pozabljeno zanimivo večstoletno zgodovino, pestro naravno in kulturno dediščino, neokrnjeno okolje, arhitekturne posebnosti, prijazne ljudi in edinstven narečni govor. Seveda pa je vas znana tudi po tem, da je bil v njej rojen slovenski impresionist Ivan Grohar. Ogledali smo si njegovo rojstno hišo, ki je danes muzej, posvečen delu in življenju tega znamenitega slikarja.

Z lepimi vtisi in spomini celega dne smo se vrnili domov. Naj nas Groharjeve slike o naravi in njeni lepoti spremljajo še dolgo.

Voden ogled po Železnikih, kjer smo v družbi lokalnega vodnika izvedeli veliko zanimivega o mestu.

Psoglavski dnevi 2024

Čeprav letošnjega leta še ni konec, je organizacijski odbor že začel snovati program Psoglavskih dni 2024. Obljubljam vam, da bodo potekali po ustaljenem »voznem redu« s številnimi dogodki, nastopajočimi, prikazom suhorobarskih obrti in še čem.

Ker pa želimo prireditve obogatiti z vašimi idejami, predlogi in zamislimi, ste občani in skupine lepo vabljeni k sodelovanju. Odprti smo za vse pobude, da jo skupaj nadgradimo. Vabljeni, da se nam oglasite na td.sodrazica@gmail.com.

Se vidimo na Psoglavskih dnevih 2024, ki bodo potekali od 28. do 30. 6. 2024.

V trenutkih, ko se staro leto poslavlja in se misli usmerjajo v prihajajočega, se zavemo, da so vse poti odprte za nove upe, želje in načrte.

Ob božičnih praznikih vam želimo, da bi srečo našli tam, kjer jo iščete in najbolj potrebujete. Novo leto pa naj vam prinese priložnost za nove odločitve, uspehe in srečo.

Turistično društvo Sodražica

Novice iz knjižnice

Nina Pirc Vovčko, Neža Tanko in Nežka Klavžar

10. oktobra 2023 smo na lepo torkovo popoldne napravili uvod v novo sezono pravljličnih uric.

Na trgu v Sodražici se je odvila cirkuška predstava Andreja Tomšeta Po klobuk. Andrej nas je zabaval, medtem ko se je med plesom kot za šalo preoblekel, sproščeno žongliral in se nazadnje ob pomoči pogumnih očkov po vrvi sprehodil po klobuk, ki je tičal visoko na ulični svetilki. Hvala otrokom, staršem in tudi starim staršem za obisk in lepo vabljeni, da se srečamo na pravljličnih uricah!

Knjižni izziv

Razburljive novice za vse mlade bralce! Pripravite se na novo sezono našega priljubljenega Knjižnega izziva!

Kaj je Knjižni izziv? To je mesečni kviz, ki traja od oktobra do maja, k sodelovanju pa ste vabljeni vsi osnovnošolci. Vsak mesec objavimo eno vprašanje za vsak razred.

Kako sodelovati? Obiščite našo spletno stran in poiščite podstran »Otroci,« kjer bomo objavili vprašanja. Spremljajte nas na Facebooku in Instagramu, kjer bomo prav tako objavili povezave do kviza ali pa kviz rešite kar v svoji domači knjižnici. Po poteku kviza za vsak razred izžrebamo nagrajenca, ki prejme lepo nagrado. Držimo pesti, da boš prav ti med izžrebanci!

Povabite svoje prijatelje, družino in sošolce, da se pridružijo tej zabavni literarni pustolovščini.

Praznovali smo Teden splošnih knjižnic in Besajda je dala besajdo!

Teden splošnih knjižnic je dogodek, ki ga vsako leto obeležujemo splošne knjižnice po celi Sloveniji. Ob tej priložnosti uporabnikom knjižnice ponudimo različne ugodnosti ter pripravimo posebne dogodke. V letošnjem letu smo koga izmed vas morda presenetili z odpisom zamudnine ali lepim darilom ob vpisu, največji dogodek tedna pa je bila predstavitev Slovarja ribniškega govora Besajda je dala besajdo pod okriljem knjižničark Anice Mohar in Neže Tanko, ki sta besedišče slovarja tudi zbirali in pripravili.

Gre za spletni slovar, ki smo ga brezplačno objavili na portalu Termania, za kar smo izjemno hvaležni podjetju Amebis. Teoretična podlaga slovarju je knjiga Usaka vas ima suj glas, ki smo jo v knjižnici izdali pred desetimi leti. Trenutno lahko v slovarju najdete dobrih 300 gesel, ki smo jih zbrali naključno. Načrtujemo, da bomo v slovar vključili vse glosarčke, ki že obstajajo na koncu različnih domoznanskih del. Slovar si želimo razširiti tako po številu gesel kot v strokovnem smislu, kjer ga bomo lahko dopolnili še z zvočnimi zapisi in fotografijami, spletno obliko pa bi nekoč radi nadgradili s knjižno izdajo. Če poznate kakšno kleno ribniško besedo, bomo veseli, če nam jo boste sporočili.

Disleksija ter druge motnje branja in pisanja

Tablični računalniki z aplikacijo Kobi so na voljo za izposoj! V torek, 28. 11., je potekal posvet Inkluzivnost splošnih knjižnic, letošnja tema je bila Disleksija ter druge motnje branja in pisanja. Knjižnica Mirana Jarca in Knjižnica slepih in slabovidnih Minke Skaberne, ki posvet organizirata tretje leto, sta nas povabili k sodelovanju. Strokovni javnosti smo predstavili naš projekt Sodobno znanje za vse generacije, pri čemer smo se posebej osredotočili na aplikacijo Kobi in svetovanja, ki smo jih izvajali v sodelovanju z ribniško osnovno šolo. Vse starše, ki svoje otroke učijo brati in imajo pri tem morda celo težave, ponovno vabimo, da si po predhodni najavi izposodijo tablice z aplikacijo Kobi in jo sami preizkusijo.

Koledar dogodkov v decembru in januarju

Angleška pravljlična urica:

14. 12. ob 17.30

11. 1. ob 17.30

Pravljlična urica:

21. 12. ob 17.30

25. 1. ob 17.30

Knjižni bazar:

od 18. 12. do 6. 1.

MOJA ZADNJA SLUŽBA

Ne vem, kdaj udaril bom ob svet,
opravljam službo penzionista.
Živel bi rad še vrsto let,
a penzija je skoraj ista.

Izkušnje življenja me učijo,
naj bo vse do svoje mere,
da se zdravje ne podere,
ko zadnji rekel bom adijo.

Kaj res moral pasti sem z drevesa?
Okoreli so refleksi in pa um,
blizu bila so mi nebesa,
vidno peša mi razum.

Ljubezen v srcu do narave,
svojih bližnjih, sočloveka,
duša želje ne odreka
Sloveniji enotnost slave.

Pogumno stopam v prihodnost,
verjamem v dobroto, mir,
ljubezen, spoštovanje.
Ne bom spuščal se v podrobnost,
naj ne bodo to le sanje.

Alojz Zabukovec
(Napisano 26. 3. 2022)

Romanje v Padovo

Jelka Pakiž

V zgodnjem sobotnem jutru sredi novembra smo prijatelji svetega Frančiška poromali v Padovo k sv. Antonu Padovanskemu pod duhovnim vodstvom frančiškanskega provinciala p. Marjana Čudna. Romanje smo pričeli z jutranjo molitvijo in se priporočili za srečen dan. Med vožnjo nam je p. Marjan pripovedoval o življenju sv. Antona. Rodil se je leta 1195 v Lizboni na Portugalskem in umrl leta 1231 v Padovi v Italiji. Bil je redovnik, teolog, cerkveni učitelj in svetnik katoliške cerkve. Našo pot v Padovo je bogatilo duhovno premišljevanje, molitev rožnega venca in prepevanje pesmi. Po prihodu v mesto smo si najprej ogledali baziliko Svete Justine, potem pa krenili proti baziliki sv. Antona Padovanskega.

Že na prvi pogled smo lahko videli njeno mogočnost: osem kupol in dva zvonika. Zgrajena je v obliki latinskega križa in je razdeljena v tri ladje. V okrašeni baročni kapeli zakladov hranijo relikvije sv. Antona: njegov neiztrohnjeni jezik, spodnji del čeljusti in relikviarij z

nestrohnjenimi mešički glasilk. V kapeli, kjer je svetnikov grob, je vzdolž zidov nameščeno devet reliefov s prizori iz njegovega življenja. Na sredi se dviga oltar – grob sv. Antona. Verniki v procesiji hodijo mimo oltarja in polagajo roke na ploščo sarkofaga s prošnjami in zahvalami. Tudi mi smo se v svojih srcih priporočili temu svetniku.

Sv. Anton spada med zelo priljubljene svetnike in ga spoznamo po njegovih atributih: lilija, osel in ribe, hostija, križ, morda najbolj znan nam je z Jezuščkom v naročju. Je zavetnik za najdenje izgubljenih stvari, zaljubljenec, zakoncev, žensk in otrok, revežev, popotnikov, pekov in rudarjev. Je priprošnjak za srečen porod, proti neplodnosti, vročici in boleznim živine. V eni izmed kapel smo imeli sveto mašo z duhovnim nagovorom p. Marjana in z ubranim petjem novoštiftarskih pevcev. Bogato doživetje tega svetega kraja pod odličnim vodstvom provinciala p. Marjana Čudna smo ponesli vsak na svoj dom.

»Kje si, mama naša,
kje si, mili tvoj obraz,
kje so pridne tvoje roke,
ki skrbele so za nas?«

Zahvala

V 99. letu nas je zapustila naša draga mama,
stara mama, prababica, tašča in teta

Angela Lušin
iz Zapotoka
(4. 6. 1925–8. 11. 2023)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane maše, cvetje in sveče. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju ZD Ribnica, g. župniku za pogreb ter pogrebni službi Komunale Ribnica.

Žalujoči: vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

Zahvala

V 62. letu starosti nas je nepričakovano zapustil

Ivan Lušin
(25. 10. 1961–7. 10. 2023)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Prav tako iskrena hvala g. župniku Francu Bizjaku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Komunale Ribnica, gasilkam in gasilcem PGD Vinice-Zapotok, pevcem, cvetličarki ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

Knjižne novosti

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša

V prazničnem mesecu decembru, ko se čas za trenutek ustavi, smo za daljše zimske večere in sprostitve pripravili nekaj novosti, ki vas bodo popeljale v druge svetove. Morda med njimi najdete kaj za svoj okus.

Lucy Score: Stvari, ki jih pustimo za sabo

Lucian Rollins je urejen in resen mogotec, ki hlepi po varnosti in moči. Da bi izbrisal pečat svojega nasilnega očeta, vsako minuto življenja posveti temu, da bi razširil svoj vpliv in si povečal imperij. Več denarja in moči ko pridobi, varnejšega se počuti. Vendar mu nič od tega ne pomaga, ko se pred njim pojavi živahna knjižničarka iz majhnega mesta – srednješolska simpatija, ki pa je zlorabila njegovo zaupanje in je nikakor ne prenese v svoji bližini. Povezujeta ju stara skrivnost in medsebojni prezir ter nenehno pričkanje. Tudi Sloane Walton se Lucianu ne pusti zmesi in mu v besednih dvobojih ne ostaja dolžna, saj mu zaradi preteklih dejanj ne more niti malo zaupati. Ko se njuni vedno bolj strastni prepiri nenadoma sprevržejo v igro spogledovanja, se plameni strasti neobzdrano razplamtijo in nemogoče jih je znova pogasiti. A ker si Sloane želi ustvariti družino, Lucian pa ne želi niti pomisliti na to, obtičita v slepi ulici. Le kako se bo končala ta zgodba?

Samantha Young: Kmalu boš moj

(Četri del sage o družini Adair)

Arran Adair je v mladih letih sledil klicu sveta in popotovanj, a to ni bil razlog, da se je izogibal Ardnochu. Zdaj je spet doma in si obupano želi pustiti grehe preteklosti za seboj ter si zgraditi novo življenje v Škotskem višavju. Vendar si Arran niti v sanjah ni predstavljal, da bo popolnoma očaran nad Eredine Willows, inštruktorico pilatesa na posestvu Ardnoch, ki pa je zavita v tančico skrivnosti. Eredine je zadnjih osem let preživela skrita na Škotskem ter gradila zidove med seboj in drugimi ljudmi. Arran je prvi Adair, ki je ne obravnava, kot da je krhka, in zahteva pristno prijateljstvo. Kljub temu sta dolgo le prijatelja, ki preživljata skupaj vedno več časa, se družita in si čedalje bolj

zaupata. Privlačnost, ki tli med njima, je neizpodbitna. Ko spozna, da mu lahko zaupa, Eredine oba preseneti s ponudbo za eno noč strasti brez obveznosti. Arran ve, da bo ena noč nedvomno vzbudila željo po več in pripravljen je vztrajati, da jo prepriča, da med njima obstaja nekaj resničnega. A ravno ko Arran misli, da bi skupaj lahko zgradila prihodnost, Eredine ujame preteklost. Arran pa se bo moral, če želita skupno prihodnost, spopasti ne le z njenimi demoni, ampak tudi s svojimi.

Harlen Coben: Našel te bom

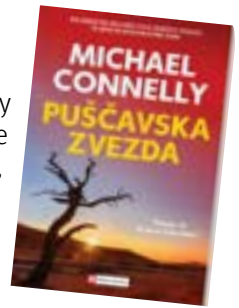
Pred petimi leti je nedolžen moški začel služiti dosmrtno zaporno kazen v strogo varovanem zaporu za umor svojega triletnega sina, a se tiste usodne noči ne spomni. Ve samo to, da se je nenadoma zbudil in našel sinovo truplo. Prežet z občutki krivde in strahom od žalosti ni premogel moči, da bi se boril zase. Potem ga nekega dne nepričakovano obišče svakinja in mu pokaže nenavadno fotografijo. Na njej je fantek, ki je srhljivo podoben njegovemu sinu. Čeprav ve, da to ni možno, je David prepričan, da je Matthew živ. David načrtuje neverjeten pobeg v stilu Kaznilnice odrešitve – rešiti sina, oprati svoje ime in odkriti, kaj se je zares zgodilo.

Michael Connelly: Puščavska zvezda

Minilo je leto dni, odkar je detektivka Renée Ballard zapustila losangeleško policijo. Ko pa ji načelnik osebno zagotovi, da si bo lahko sama izbrala delovno mesto, Ballardova znova poprime za policijsko značko, opusti prejšnje načrte in raje obnovi enoto za nerešene primere znotraj elitnega oddelka za preiskave ropov in umorov. Oblikuje lahko svojo ekipo pod pogojem, da se posveti tudi iskanju morilca sestre zdaj pomembnega politika, mestnega svetni-

ka Jaka Pearlmana. Harry Bosch že leta preiskuje primer, ki ga preganja, a ga ne more rešiti – celotno družino je pomoril psihopat, ki je še kar na prostosti. Zato Ballardova Bosch predlaga: če se bo kot prostovoljni preiskovalec pridružil njeni novi enoti za nerešene primere in pomagal pri primeru Pearlman, se bo lahko podal na lov za svojim belim kitom, Finbarjem McShanom, podprt s sredstvi losangeleške policije. *Zakopati bosta morala bojno sekuro, da bosta znova združila moči in za zapah spravila ne enega, temveč dva nevarna morilca.*

Guillaume Musso: Kdo je Angélique

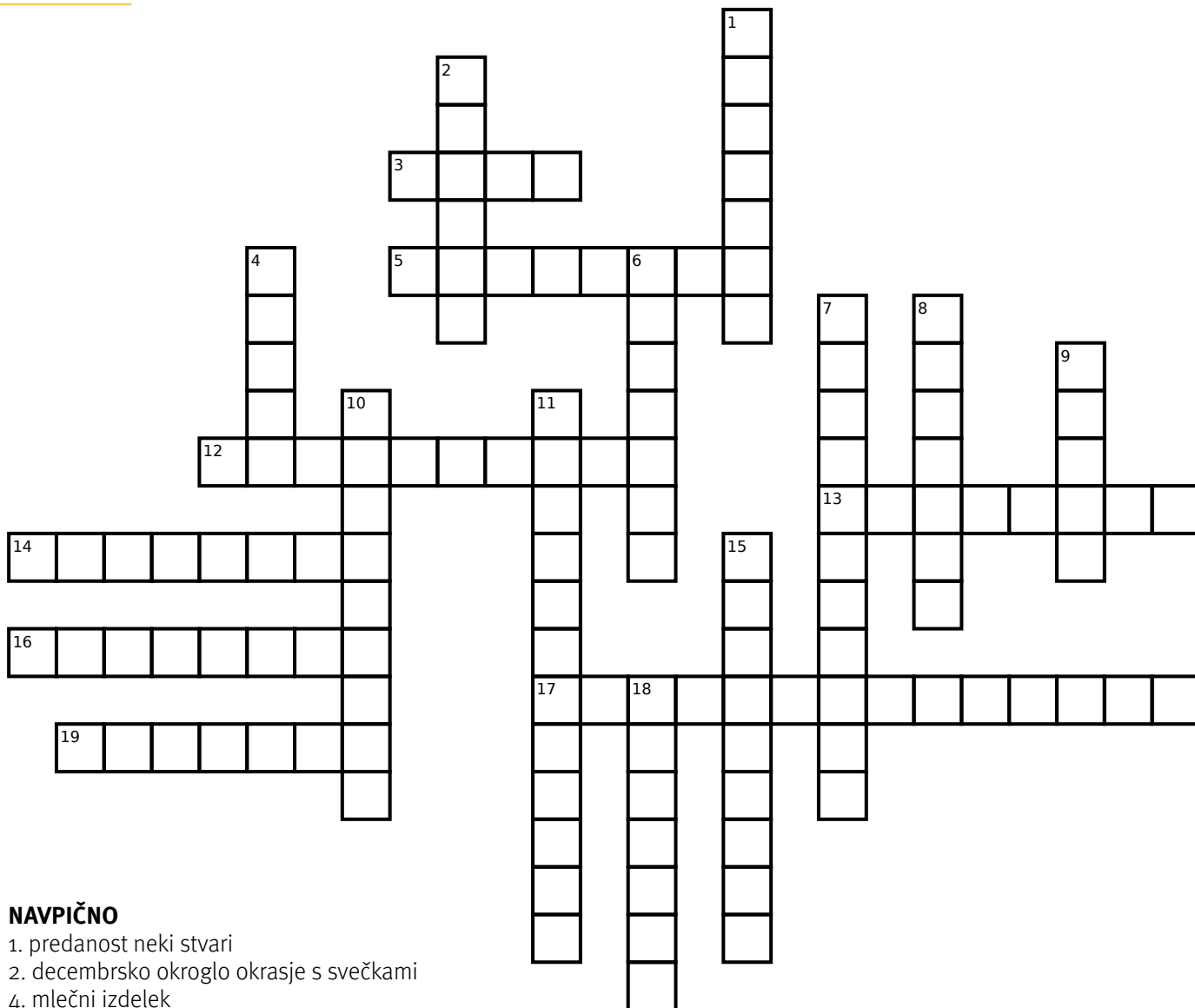
Guillaume Musso je eden najbolj znanih sodobnih francoskih pisateljev, ki nas spet popelje skozi napeto pustolovščino. Louise je mlado dekle, hči priznanih staršev iz sveta umetnosti. Stella Petrenko, nekdanja primabalerina, je Louisina mama, ki je pred tremi meseci umrla v sumljivih okoliščinah. Louise ne verjame, da je naredila samomor. Odloči se, da bo njeno smrt raziskala s pomočjo nekdanjega kriminalista Mathiasa, ki okreva v bolnišnici po nenadni oslabeledosti srca. Nergavi kriminalist v pokoju in trmasta, odločna Louise sta pravi par za razrešitev sumljivih okoliščin Steline smrti in kasneje tudi smrti slikarja Marca Sabatinija. Le kdo je Angélique Charvet, medicinska sestra, ki zamenjuje sodelavko in neguje Stello po operaciji roke? Obilje in pohlep ljudi spremeni ta v zver. Louise in Mathias odkrivata košček za koščkom sveta, skozi katerega se razkriva tudi njuno življenje.

Toliko za tokrat! Še zadnjič v letošnjem letu vam vsi iz Knjižnice Miklova hiša želimo obilo dobrega branja. Še naprej se bomo trudili, da vam bomo pri tem uspešno stali ob strani. Radi in lepo se imejte v teh prazničnih dneh in tudi v celem naslednjem letu!

Decembrska križanka

Nežka Klavžar, Knjižnica Miklova hiša

NAVPIČNO

1. predanost neki stvari
2. decembrsko okroglo okrasje s svečkami
4. mlečni izdelek
6. znani balet Čajkovskega po Hoffmannovi Pripovedki
7. »najdaljša« in zadnja noč v letu
8. nosnice pri konju
9. risana zgodba z besedilom
10. preprosta otroška pesem za sladko spanje
11. slavnosten sprejem ob prihodu gosta
15. oddih
18. prostor v peči, kjer se kuri

VODORAVNO

3. zimska padavina
5. Jezusov rojstni kraj
12. značilnost razsežnega
13. skupno ime za Evropo in Azijo
14. mlado dekle
16. nauk o lepem
17. iskrenost
19. storž iglavcev

REŠITVE OKTOBRSCKE KRIŽANKE:

1. Unica, 2. diplomant, 3. vriskanje, 4. izgovor, 5. gigant, 6. apel, 7. pomladilo, 8. romanomanija, 9. konvencija, 10. čarobnost, 11. Domen, 12. Firenze, 13. elstar, 14. pita, 15. bet, 16. Poletavci, 17. domačnost, 18. Klara, 19. organizacija

Naj se vam v novem letu izpolnijo vse sanje.

In če ste morda pozabili nanje, ne obupajte in se vrnite vanje.

*Mirne praznike vam želi kolektiv
KG-Denta*

Tel.: 01/320-47-41
E-pošta: info@kg-dent.si
Delovni čas
Pon. - Čet. 7:00 - 20:00
Pet.: 7:00 - 14:00

Konzervativa Endodontija
Protetika Ortodontija
Kirurgija Parodontologija

microera

Microera Jože Šilc s.p.

Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

- vsi paketi NAJ že za 7,99 €/mesec
- paketi NEO po enotni ceni že za 28 €/mesec

* več na www.telekom.si

DELOVNI ČAS

PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00

SOBOTA 8.30 - 11.30

TelekomSlovenije

*Hvala, da ste del
naše zgodbe!*

Želimo vam čaroben
december, radostne Božične
praznike ter obilo uspehov
in izpolnjenih sanj
v novem letu 2024!

MEGADOM d.o.o.

MEGADOM

ŠiLC

Slatnik 17, 1310 Ribnica

041 335 322

www.silc.si

Vesel božič in srečno novo leto 2024!

| samooskrbne sončne elektrarne

| klimatske naprave | toplotne črpalke | prezračevanje

Mali veliki SUV + SUV²

Popolnoma nova KONA + TUCSON

+ 4 zimske pnevmatike za 1 €

5+ Garancije
brez omejitev kilometrov

8+ Garancije
na baterijo

Povprečna poraba goriva: 1,383 – 7,816 l/100 km, emisije CO₂: 31,40 – 177,68 g/km.

Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolne. Akcija velja do razprodaje zaloga. Več informacij vezanih na akcijsko ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si. *ob nakupu avtomobila prejmete 4 zimske gume za samo 1 evro, gum ni mogoče zamenjati za denar oz. za dodaten popust.

 HYUNDAI

Avtohiša Zalar d.o.o.,

Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče, 01 7881 999, www.avtohisazalar.si, prodaja@avtohisazalar.si

KOLENDAR DOGODKOV V SODRAŽICI

Prižig božičnega ognja 12. 12.

Trg v Sodražici
(Turistično društvo Sodražica,
Občina Sodražica)

Prehranska urica z dr. Anjo Meszaroš, univ. dipl. inž. živ. teh. 12. 12. ob 9.30

Sejna soba Občine Sodražica
(Večgeneracijski center Skupaj)

Angleška pravljična urica 14. 12. ob 17.30

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Tekma U17: THE Nutrition Extrem – KMN Bronx Škofije 16. 12. ob 16. uri

Športna dvorana Sodražica
(Športno društvo Extrem)

Tekma U17: THE Nutrition Extrem – FK Dobropolje 17. 12. ob 15. uri

Športna dvorana Sodražica
(Športno društvo Extrem)

Tekma U17: THE Nutrition Extrem – ŠD Mlinše 17. 12. ob 18. uri

Športna dvorana Sodražica
(Športno društvo Extrem)

Knjižni bazar 18. 12.–6. 1.

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Slovenska pravljična urica 21. 12. ob 17.30

Knjižnica Sodražica
(Knjižnica Miklova hiša)

Prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti 22. 12. ob 9.15

Športna dvorana Sodražica
(OŠ Sodražica)

Božično-novoletni koncert 25. 12. ob 18. uri

Športna dvorana Sodražica
(Tamburaški orkester Sodražica)

Štefanovo – blagoslov konj in konjarjev 26. 12. ob 10. uri

Dvorišče samostana pri Novi Štifi
(Franciški samostan Nova Štifa)

Ko odbije poldan – silvestrovanje v Sodražici 31. 12., ob 11. uri

Trg v Sodražici
(Mladinski klub Sodražica,
Občina Sodražica,
Turistično društvo Sodražica)

Organizatorji si pridržujejo pravico do sprememb.

“KO ODBIJE POLDAN”

Silvestrovanje
V SODRAŽICI

NEDELJA, 31. DECEMBER 2023

OB 11. URI, NA TRGU

Lepo vabljeni, da skupaj nazdravimo prihajajočemu letu!

- PROGRAM ZA OTROKE »SILVESTRČEK«
- VOŠČILO ŽUPANA OBČINE SODRAŽICA MAG. BLAŽA MILAVCA
- GLASBENO PRESENEČENJE

www.td-sodrazica.si

OBČINA SODRAŽICA